

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

2^E JAARGANG

WOENSDAG 17 JANUARI 1917

No. 55

INHOUD

	Blz.
DE NIEUWE ZEGELWET.....	41
De nieuwe zegelwet en de effectenhandel.....	42
Een Holland-nummer van het tijdschrift „Weltwirtschaft“.	43
Het verband tusschen een discontomarkt en een betere organisatie van het betalingsverkeer.....	44
Het Russische memorandum bij budget 1917.....	45
Het tekort aan spoorwegwagens in de Vereenigde Staten ..	46
De financiën van Frankrijk.....	46
REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.....	47
MAANDCIJFERS:	
Spaarbankcijfers.....	47
Inklaringen op Amsterdam en Rotterdam.....	48
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.....	48—58
Geldkoersen.....	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.....	Goederenhandel.
Bankstaten.....	Verkeerswezen.

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

WEEKBLAD ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN

Het secretariaat van het weekblad is gevestigd te Rotterdam, Pieter de Hooghweg 122, telefoon no. 3000. Bijdragen en mededeelingen, den inhoud betreffende, gelieve men te zenden aan het secretariaat.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland, f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richte men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

16 JANUARI 1917.

De sedert den aanvang van het jaar ontstane geldruimte maakte ook deze week weder verderen voortgang. Vooral in het begin der week was het aanbod zeer sterk. De rente voor particulier disconto liep daarvoor reeds in de eerste dagen van $2\frac{3}{4}$ tot 2 pCt. terug, maar bleef daarna onveranderd. De prolongatie-rente daalde van $3\frac{1}{2}$ tot 3 pCt.

* * *

Van de ruimere geldmarkt werd direct gebruik gemaakt tot het plaatsen van nieuwe emissies. Verschillende uitgiften werden aangekondigd; waarschijnlijk zal deze week het prospectus verschijnen voor een uitgifte van de gemeente Rotterdam.

* * *

De wisselmarkt was zeer stil en bijna zonder schommeling ook voor Berlijn en Weenen. In Duitschland worden nieuwe pogingen aangewend om de koersen te stabiliseeren. De strafbepalingen tegen ontduiking werden verscherpt en eenige maatregelen genomen,

om de mazen der wet, waardoor ontduiking mogelijk werd, dicht te halen. O.a. werd onbepaalde verzending van bankpapier naar het buitenland verboden. Eenige verdere maatregelen echter, welke voor Berlijn reeds waren afgekondigd, werden als algemeene maatregel voor het geheele rijk voorloopig nog terug gehouden, omdat de juiste bedoeling onduidelijk was en de toepassing op moeilijkheden stuitte.

DE NIEUWE ZEGELWET.

Een medewerker schrijft:

Op bladzijde 817 en volgende van den vorigen jaargang van dit blad worden terecht eenige woorden van misnoegen geuit over de vluchtigheid, waarmee de Tweede Kamer het ontwerp eener nieuwe Registratiewet, afkomstig van een buiten de practijk staand theoreticus is „doorgerend“. Een gelijk verwijt treft dit college ten opzichte van de thans bij de Eerste Kamer ahangende nieuwe Zegelwet. En dit verwijt is hier te meer gerechtvaardigd, omdat men bij deze wet niet kan zeggen, dat er niet door mannen uit de practijk tegen de vele onjuistheden tijdig is gewaarschuwd, in het bijzonder ook tegen die artikelen, welke de zegeling van verzekeringspolissen betreffen. Met dankbaarheid kan worden erkend, dat de minister nog in vele opzichten van de ingediende verzoekschriften van Vereenigingen van Assuradeuren en van makelaars in assurantiën heeft willen gebruik maken om het oorspronkelijk gemaakte ontwerp ingrijpend te wijzigen. Op verschillende andere punten zijn de door belanghebbenden aangevoerde redenen echter opzijgezet, zonder dat het duidelijk is waarom de minister en de Kamer niet zijn overtuigd.

Het is niet de bedoeling hier te wijzen op de velerlei onzekerheid, die in het thans door de Tweede Kamer aangenomen ontwerp is blijven bestaan en waarop toch in voormelde verzoekschriften de aandacht is gevestigd. Wel schijnt het hier de plaats om op te merken, dat de minister en ook de Kamer hebben versmaad zegelbelasting te heffen in gevallen, waarin dit naar het oordeel van de Vereeniging van Assuradeuren te Rotterdam zonder grooter economisch bezwaar dan in de wel genoemde gevallen zou kunnen geschieden.

Het eerste van deze gevallen betreft het zegelrecht op de polissen bedoeld in artikel 44d, waarbij de brandpolissen een voornamelijk plaats innemen. Van deze polissen wordt evenredig zegelrecht geheven ten bedrage van vijf cent van iedere duizend gulden van het verzekerd bedrag. Blijkbaar is het de bedoeling deze norm te stellen voor verzekeringen voor één jaar aangaan, tenminste voor verzekeringen voor niet langer dan een maand, voor langer dan een maand, doch niet langer dan zes maanden wordt vermindering van het tot grondslag der berekening genomen verzekerd bedrag, respectievelijk tot op een tiende en drie vijftenden, voor verzekeringen voor twee jaren en voor langer dan twee jaren, voor het leven of voor onbepaalde

tijd wordt vermenigvuldiging van gemeld bedrag met twee, respectievelijk drie voorgesteld. Verzekeringen tot wederopzegging worden daarbij geacht voor onbepaalde tijd te zijn aangegaan.

Daargelaten de inconsequentie om voor de verzekeringen van korteren duur méér te heffen dan naar evenredigheid van die voor een jaar zou moeten worden geheven, treft het, dat het ontwerp hier voor de verzekeringen voor langer dan drie jaren, plotseling het beginsel van evenredigheid prijs geeft en verder, zooals de minister in de Tweede Kamer opmerkte, de eeuwigheid gelijk staat met drie jaar.

Eenige reden voor een dergelijke bevoordeeling van de verzekerden op lang loopende polissen is moeilijk denkbaar.

Zij strijdt zelfs met het overigens in onze belastingontwerpen voorgesteld beginsel, dat men de belasting moet heffen van hem, die deze het beste kan dragen, omdat doorlopende polissen uiteraard veel meer zullen worden gesloten door de meer gezeten dan door de minder met aardsche goederen gezegende klassen.

Merkwaardig ook is het, dat het ontwerp voor polissen van zeeverzekering niet een gelijke bepaling bevat.

Leest men hetgeen de minister bij de openbare beradslagingen in de Tweede Kamer omtrent deze zonderlinge bepaling heeft gezegd, dan kan men eenige verwondering over het ter verdediging aangevoerde argument niet onderdrukken. De minister deelt daar mede, dat er twee categorieën verzekeraars bestaan, namelijk zij die voor korten duur verzekeren en zij die dat regelmatig doen voor langen termijn; de eersten zijn nu volgens den minister tegenstanders van de gelijkstelling van de eeuwigheid met drie jaar, want „dat is schadelijk voor de verzekeraars op korten termijn, omdat bij elke verzekering het recht moet worden betaald, terwijl de maatschappijen die voor langen termijn verzekeren, maar eenmaal in de eeuwigheid betalen, behoudens als er een nieuwe polis noodig is.” „Ik heb gemeend,” vervolgt de minister, „daartuschen door te moeten schipperen en heb deze bepaling behouden, ofschoon een zeker deel van de verzekeraars er geen vriend van is.” De minister blijkt dus een deel van de belasting, die de schatkist logischerwijs volgens het stelsel van evenredigheid zou moeten zijn toegedacht, prijs te hebben gegeven om het bedrijf van de verzekeraars op langen termijn te bevoordeelen. Van schipperen kan toch moeilijk worden gesproken, indien men de eene partij geen enkel voordeel en de andere partij wel een voorsprong geeft, al is deze dan minder groot dan die partij wenschte. Tegen die ongemotiveerde protectie van een deel der verzekeringsmarkt had naar mijne meening een protest van uit het midden der Kamer niet mogen uitblijven. Het beginsel van gelijkheid had meegebracht, dat ook voor polissen van langen duur het evenredigheidsbeginsel was vastgehouden; voor zooverre het aantal jaren niet dadelijk is te kennen zou de belasting kunnen worden ingevorderd op de kwitantie, waarmee de premie voor de verdere jaren wordt geïnd.

Waarom verder zeeverzekering polissen van hoogstens zes maanden hetzelfde recht moeten dragen als die voor een jaar, had ook wel eenige toelichting behoeft.

Een tweede punt ten aanzien waarvan niet aan de opmerkingen van de Rotterdamsche Assurateursvereniging is voldaan tot nadeel van de schatkist, betreft de in artikel 46d genoemde verzekeringen tegen gevaar van vervoer van goederen te lande en op rivieren en binnenwateren, indien het vervoer binnen het Rijk plaats heeft.

De vereeniging merkt in haar verzoekschrift op, dat deze binnenlandsche transporten dikwijls zeer groote waarden betreffen en de verzekeringen, welke daarop betrekking hebben, dus belangrijke verkeershandelingen zijn, die evengoed zegelrecht kunnen dragen als gelijke verzekeringen in de zeevaart.

Zonder eenig argument of een enkele opmerking

van een der leden der Kamer, hoewel aan dezen de meening der Rotterdamsche deskundigen bekend heeft kunnen zijn, werd deze vrijstelling echter aangenomen. Was men van oordeel, dat het binnenlandsch vervoer een minder belangrijke verkeershandeling is en als zoodanig van belasting vrij moet zijn, dan had men zeker juister gehandeld met goederen transportverzekering beneden zeker bedrag niet zegelplichtig te verklaren.

Omgekeerd is het merkwaardig, dat men naast de wel vrijgestelde transportverzekeringen van geld en geldswaardig papier, onder de vrijstellingen niet heeft willen opnemen de transportverzekeringen van edele metalen in ongemunte vorm, niettegenstaande de reden voor vrijstelling bestaande in de voor dergelijke verzekeringen betaalde bijzonder lage premie ook hier aanwezig is, deze b.v. in Duitschland wel vrij zijn en hiervoor ook, gelijk de Rotterdamsche vereeniging aanvoerde, de argumenten pleiten, op bladzijde 745 vlg. van den vorigen jaargang van dit blad tegen de heffing van statistiekrecht op goud- en zilverzendingen.

Van deze gelegenheid maak ik ten slotte gaarne gebruik om te vragen of de omschrijving, die artikel 45c, tweede lid van de pauschalpolissen geeft, wel juist is. Als kenmerk wordt daar (althans in den afdruck van het artikel op bladzijde 39 van de bijlagen der Tweede Kamer) onder meer gerekend, dat de premie dadelijk betaald is: naar onze meening zou het beter zijn te zeggen, dat de premie in eens op een bepaald bedrag is vastgesteld; het tijdstip der betaling is onverschillig.

Daar het ontwerp der Zegelwet nog in de Eerste Kamer in behandeling moet komen, is de kans niet uitgesloten, dat den minister nog om opheldering op de genoemde en wellicht ook op andere in de verzoekschriften omschreven punten wordt gevraagd.

Met belangstelling zullen de betrokkenen mededeeling van de redenen, die den minister bewogen van hunne opvatting af te wijken, zeker tegemoet zien.

DE NIEUWE ZEGELWET EN DE EFFECTEN- HANDEL.

Met de assurantiebezorgers zijn het de commissionairs in effecten, die het meest met de Zegelwet, waarvan het ontwerp thans bij de Eerste Kamer ahangig is, zullen te maken hebben. Met het oog hierop verdient eene korte bespreking van de voornaamste bepalingen, deze personen betreffende, aanbeveling.

Hoofdstuk IX der wet (artt. 76 en vlgg.) is getiteld: „Van het zegelrecht van nota's van makelaars en commissionairs in effecten”. Zooals men weet, zal in het vervolg iedere nota betreffende aan- of verkoop van effecten, uitgaande van een commissionair en bestemd voor een particulier, onderworpen zijn aan een zegelrecht van $\frac{1}{2}$ ‰ over het eindbedrag. Voor berichten van toewijzing bij inschrijving geldt hetzelfde, met dien verstande, dat hierbij het emissie-huis ook de provisie te betalen heeft, wanneer het aan een commissionair toewijst; het recht is dan bij nadere toewijzing door laatstgenoemde aan een particulier niet meer verschuldigd.

De nota's zullen moeten worden getrokken uit een register, dat vóór ingebruikneming door een ambenaar gewaarmerkt moet worden. Op den stok moet een afschrift van de nota worden overgenomen, met aanduiding van het betaalde zegelrecht.

Over het algemeen zullen weinigen de invoering van eene beursbelasting onjuist achten; in andere landen bestaat zij reeds langen tijd. De speculant zal zich door een zegelrecht niet van het aangaan van posities laten weerhouden; op den belegger zal het voorgestelde recht echter tamelijk zwaar drukken. In Duitschland wordt slechts $\frac{1}{20}$ ‰ van den aankoop geheven, in Frankrijk $\frac{1}{20}$ ‰ en in België $\frac{3}{20}$ ‰ van aan- en verkoop (in Engeland is het recht niet evenredig). Hierbij steekt een heffing van $\frac{1}{2}$ ‰ in de Nederlandsche wet wel ongunstig af; bij kleinere be-

dragen kan het recht trouwens somtijds tot $\frac{3}{4}$, ja bijna 1 ‰ stijgen; immers boven f 500 wordt opwaarts afgerond tot veelvoud van f 500; eene nota met een eindbedrag van f 501 wordt derhalve met f 0,50 en eene nota van ruim f 1000 (een zeer gewoon cijfer bij aankoop van obligatiën) met f 0,75 zegelrecht belast. Deze regeling is onbillijk tegenover den kleinen belegger.

Bij een zoo ingewikkeld bedrijf als de handel ter beurze is het altijd uiterst gevaarlijk wettelijke regelingen te maken en ook bij dit ontwerp van wet zijn reeds thans vóór de inwerkingtreding ettelijke bezwaren aan te wijzen. Plaatsgebrek noopt ons hierbij beperking te betrachten en wij zullen er dan ook slechts eenige signaleeren.

Moet van iedere transactie afzonderlijk eene nota worden uitgeschreven of kunnen verschillende posten worden bijeengevoegd? Art. 77 zou het eerste doen vermoeden, maar dan werkt het systeem van afronding naar boven al zeer onbillijk. Stel, iemand koopt op een dag 50 Marinesshares, waarvan tien voor 29, tien voor $29\frac{1}{4}$, tien voor $29\frac{1}{2}$, tien voor $29\frac{3}{4}$ en tien voor 30, dan zal bij splitsing het zegelrecht f 2,50 en bij samenvoeging f 2 bedragen.

Staat men echter samenvoeging toe, dan is er geen reden om niet ook alle, voor één persoon uitgevoerde orders op één nota te vereenigen, en bij aan- en verkoop alleen het saldo te belasten. Artikel 76 lid 1 spreekt van het opgaaf doen van het bedrag, dat te betalen of te ontvangen is, door hem, voor wiens rekening de in de nota vermelde verrichting plaats had.

Een andere moeilijkheid geeft de uitvoering van orders op eene vreemde beurs. Volgens den tekst van het ontwerp zijn ook de nota's betreffende dergelijke transacties belastbaar, maar dan zal de termijn van drie dagen, binnen welken de nota moet worden uitgeschreven op straffe van een boete van f 50 in veel gevallen te kort zijn. In het bijzonder geldt dit voor den tegenwoordigen tijd, nu telegrammen vaak dagen uitblijven of in het geheel niet aankomen. Uitvoering van kleinere orders wordt trouwens niet steeds telegraphisch gemeld. Maar ook dan wanneer de commissienair tijdig het bericht van uitvoering ontvangen heeft, zal het hem zelden mogelijk zijn de nota op te stellen. Fracties van percenten worden somtijds verwaarloosd, de vervaldata der coupons zijn niet steeds bekend, de berekende provisie en zegelrechten evenmin (dit laatste geldt speciaal voor Londen) en men wacht in de practijk dan ook met het uitschrijven der nota meestal op de aankomst der nota van den buitenlandschen correspondent.

Het zegelrecht is verschuldigd, onverschillig of al dan niet levering plaats heeft; deze bepaling drukt zwaar op de rescontre-transacties. Men weet, dat de geldgever op rescontre volgens de overeenkomst op den rescontre-dag aandeelen tot een bepaalden koers koopt en tegelijk per de volgende rescontre verkoopt, waarvoor hij dan een zekere rente geniet. Dit is dus in het geheel geen werkelijke koop of verkoop. Toch zal hier tweemaal zegelrecht over betaald moeten worden of 1 ‰ per maand! Men zal moeten trachten een anderen vorm voor de overeenkomst te kiezen, b.v. dien van een leenpost.

De strafbepalingen zijn vrij draconisch: bij foutieve boeking, te late verzending der nota, verkeerde berekening van het zegelrecht is telkens terstond f 50 boete verschuldigd. Het is te hopen, dat de commissienairs in effecten, die toch reeds zeer te lijden hebben onder een tekort aan geroutineerde werkkrachten (de mobilisatie neemt velen weg, en de formaliteiten bij de inning van coupons eischen juist versterking van het personeel) in staat zullen zijn aan de minutieuse voorschriften te voldoen.

Het boven opgenoemde moge onaangenaam en lastig zijn, groote vermindering van zaken behoeft het nog niet mede te brengen. Wel is dit echter het geval met het voorschrift, waarbij alleen vrijstelling van

zegelrecht wordt verleend voor orders, uitgevoerd ten behoeve van hier te lande gevestigde effectenhandelaars. Immers daardoor wordt de arbitrage zeer zwaar getroffen. Zooals men weet, geschieden arbitrage-zaken vaak in meta. Degene, te wiens behoeve de orders worden uitgevoerd, is dan ook niet de Amsterdamsche bankier alleen, maar deze en de metist te zamen. Volgens het ontwerp van wet zullen dus alle arbitrage-transacties onder het evenredig zegelrecht vallen en nu mogen in deze abnormale tijden de marges eene extra betaling van $\frac{1}{2}$ ‰ toelaten, bij herstel van den vrede zal in vele gevallen het recht prohibitief werken. De fiscus is er dan niet mede gebaat en de beurs lijdt een gevoelig nadeel. Dit klemt te meer, omdat men mag verwachten, dat na den oorlog de arbitragezaken aan onze beurs eene sterke uitbreiding kunnen erlangen. Door Duitschers werden, onder andere met het oog op de bezwarende bepalingen op den fondsenhandel in hun eigen land, steeds groote posities in Londen aangehouden. Het zou niet al te veel moeite kosten na den oorlog althans een deel daarvan naar de Amsterdamsche beurs over te laten gaan, (terloops zij hier opgemerkt, dat dan wellicht tot invoering van den rescontrehandel zal moeten worden overgegaan). Juist nu op het gebied van den wisselhandel alle krachten worden ingespannen om de gulden-valuta internationaal te doen worden, zou eene uitbreiding der effecten-arbitrage, die natuurlijk groote wisseltransacties medebrengt, daartoe zeer krachtig kunnen bijdragen. En dan zou om een fiscale reden dit alles worden tegengegaan! Zooals wij trouwens reeds deden opmerken, zal het recht door zijn prohibitieve werking uit dezen hoofde slechts geringe bedragen in de schatkist doen vloeien. Het is dan ook zeer te hopen, dat door eene novelle aan het genoemde bezwaar tegemoet gekomen wordt.

Tevens zou dan de bepaling kunnen worden ingelascht, dat het zegel op buitenlandsche effecten wordt gerestitueerd, wanneer de effecten binnen een zeker tijdsverloop (b.v. twee jaar) weder worden uitgevoerd. In Duitschland werkt deze bepaling uitmuntend. Wordt zij hier niet uitgevoerd, dan zal de arbitrage gevaarlijk zijn alle stukken steeds in het buitenland te laten en dat is voor onze beurs niet wenschelijk.

Ten slotte wenschen wij er de aandacht op te vestigen, dat uit het hierboven vermelde wel blijkt, welk een subtiele behandeling wordt vereischt bij de regeling van alles wat met de beurs in verband staat. Het is te hopen, dat bij de eerlang te verwachten beurswet dit in het oog gehouden zal worden.

L. H. v. L.

EEN HOLLAND-NUMMER VAN HET TIJDSCHRIFT „WELTWIRTSCHAFT“:

De December-aflevering van het tijdschrift „Weltwirtschaft“ is onder den neventitel „Holland-Heft“ in haar geheel aan ons land gewijd. Wie intusschen meenen zou in het aldus aangekondigd nummer een eenigszins volledig overzicht, hoe globaal ook, aan te treffen van wat Nederland op internationaal gebied beteekent, moet het nummer teleurgesteld terzijde leggen. Van belangrijke takken van onze nijverheid, van onzen geheelen land- en tuinbouw wordt nauwelijks melding gemaakt. En erger, laat men een korte literatuurnotitie achter het statistisch gedeelte buiten rekening, dan wordt in het gansche nummer zelfs niet-met één woord van het bestaan onzer koloniën gerept. Intusschen is deze opmerking gericht tegen den algemeenen opzet van het nummer, niet tegen de opgenomen artikelen.

Het nummer opent met een beschouwing over „Hollands Eintreten für den Weltverkehr“ van de hand van Prof. Mr. Treub, een beschouwing, die alle aandacht waard is. Met groote onpartijdigheid worden beiden strijdenden partijen hun inbreuken in het vrije verkeerrecht der neutralen voor de voeten geworpen.

Het vasthouden onzer visschersvloot van Britsche zijde, het bombardeeren van Nederlandsche schepen door Duitsche vliegtuigen, het uitstrooien van weerszijden van drijvende mijnen, die blijvend hun gevaarlijk karakter behouden, waarvan het onrechtmatig karakter nòch door de Engelsche bekendmaking van November 1914 nòch door de Duitsche van Februari 1915 kan worden opgeheven — dit alles wordt in de eerste plaats kortelings besproken. Uitvoeriger wordt stilgestaan bij den duikbootoorlog, waarvan de ernstige gevolgen voor de neutrale scheepvaart in het licht worden gesteld: Katwijk, Koningin Emma, Palembang, Tubantia — voor den Nederlandschen lezer behoeft hierbij niet te worden stilgestaan. Nauwelijks minder ernstig acht de heer Treub de schending van het postgeheim van Britsche zijde. Machtsmisbruik, door geen schijn van recht goed te praten. Het argument, dat als brief verzonden kan worden, wat feitelijk postpakket is en mitsdien niet onschendbaar, kan geen waarde hebben. Werd inderdaad contrabande per brief verzonden, de Britsche regeering had zich tot die van het neutrale land kunnen richten om deze feitelijke uitbreiding van de onschendbaarheid van het briefgeheim, buiten hare normale grenzen, tegen te gaan.

Het eigenlijk karakter der neutralen wordt voortdurend door de oorlogvoerenden uit het oog verloren: Nederland is geen partij in den strijd, militair noch economisch. „Ihre Kaufleute stehen genau so mit Deutschen und Oesterreichern in Geschäftsverbindung wie mit Engländern, Franzosen oder Italienern. Sie haben dabei nichts anderes zu respektieren als die Gesetze ihres eigenen Landes, die Verträge, welche die Niederlande mit unterzeichnet haben und ihr eigenes Wort. Innerhalb dieser Grenzen werden ihre internationalen Handelstransaktionen und die auf sie bezügliche Korrespondenz bald dieser, bald jener kriegführenden Partei unwillkommen sein. Dieser Umstand aber gibt keiner Partei das Recht, die Korrespondenz zu untersuchen und ihr Hindernisse in den Weg zu legen, wenn sie dieselbe, unter Verletzung des kraft Traktates erkannten Rechts der neutralen Staaten während des Seekrieges, in ihre Macht-sphäre gebracht hat.”

Met kracht is van de zijde der Nederlandsche Regeering tegen de schending van onze post en in het algemeen tegen iedere inbreuk op onze rechten als neutrale mogendheid geprotesteerd. Dit heeft weliswaar niet kunnen verhinderen, dat de inbreuken steeds ernstiger werden. Een zeker pessimisme ten opzichte van de waarde van alle volkenrecht heeft zich bij de toenemende „Rücksichtslosigkeit” van allen meester gemaakt. In die „Rücksichtslosigkeit” constateert Mr. Treub een verschil in karakter. „Grosz-Britannien wurde immer rücksichtloser den Handelsinteressen der Neutralen gegenüber, Deutschland hatte — de redactie teekent aan, dat dit slechts op „englische Falschmeldungen” kan berusten — immer weniger Respekt für ihr Leben”. Toch is pessimisme niet geheel gegrond. Een oorlog, waarin de neutralen, althans die in Europa, dermate tot machteloosheid zijn gedoemd, is niet aan te wijzen. Protesten mogen daardoor dikwijls weinig resultaat hebben, zij kunnen tenminste bijdragen het rechtsbewustzijn der oorlogvoerenden niet geheel te doen inslapen en aldus den weg helpen effenen voor een nieuw wereldverkeer, naar te hopen is, op steviger grondslagen gevestigd.

Naast het artikel van Mr. Treub bevat het nummer in de tweede plaats een artikel onderteekend „P. Say-Amsterdam”, gewijd aan „Die Bedeutung der Niederlande für die Weltwirtschaft.” Met enkele algemeene woorden wordt ingegaan op den nieuwen economischen opbloei der laatste 40 jaren, terwijl aangewezen wordt hoe de oorlog op een aantal takken van nijverheid en op scheepvaart en scheepsbouw stimulerend gewerkt heeft. Enkele statistiekjes, waaraan wij de volgende ontleenen, toonen dit nader aan:

Uitvoer van diamant uit Nederland naar Amerika in de maanden Januari—September der jaren

1912	\$ 8.525.339
1913	„ 10.407.082
1914	„ 5.138.068
1915	„ 5.514.899
1916	„ 16.266.069

De schrijver, die meermalen blijkt geeft goed op de hoogte te zijn, bespreekt verder o.a. de hangende katoenplannen te Rotterdam, wijst op de nieuwe bank-expansie in den vreemde en geeft een overzicht hoe op vereenigings- en publicistisch gebied en ook van de zijde van de Regeering uiting wordt gegeven aan het besef, dat versterking van de internationale banden van handel en verkeer een groot landsbelang is.

In een volgend artikel geeft prof. Is. de Vooy's een overzicht van „Die Wirtschaftliche Mobilmachung der Niederlande”. De organisatie van het Kon. Steuncomité wordt uiteengezet en zijn taak nader omschreven. Aan de zeer groote verdiensten van het Steuncomité in de eerste maanden doen wij niet tekort, wanneer wij de vrees uitspreken, dat de argelooze vreemdeling, die gesproken vindt van een plicht „niet alleen de volksvoeding doch ook den arbeid te moeten organiseeren”, en leest van niet meer of minder dan „die Aufgabe, ein ganz neues, für bis jetzt ungekannte Verhältnisse berechnetes System, eine Art Notkommunismus, zu organisieren” een ietwat overdreven voorstelling krijgt van wat inderdaad hier te lande is geschied.

Ten slotte geeft dr. H. Blink een overzicht van de handelsbetrekkingen tusschen Duitschland en Nederland. Het valt den schrijver licht aan de hand van verschillende cijfers den sterken groei van het handelsverkeer, met name het doorvoerverkeer, in de laatste decennien aan te wijzen.

HET VERBAND TUSSCHEN EEN DISCONTOMARKT EN EEN BETERE ORGANISATIE VAN HET BETALINGSVERKEER.

Een medewerker schrijft:

De tijden veranderen! In de tachtiger jaren de Nederlandsche Bank, door afvloeiing van goud en schaarschte aan beleggingsmateriaal, gebracht tot het aankopen van buitenlandsche deviezen, nu de mogelijkheid geschapen tot het vormen eener discontomarkt, een discontomarkt vooral steunend op het remboursscrediet en minder op de andere vormen van het acceptcrediet!

In het nummer van 1 Nov. l.l. wordt de mogelijkheid om zulk een markt te stichten geschetst, waarbij dan tevens enkele ingrijpende veranderingen aangegeven worden, welke in ons bankwezen moeten plaatsgrijpen, wil ooit zulk een toekomstbeeld werkelijkheid worden. Een der ernstigste bezwaren, is de z.g. armoede aan deposito's en creditsaldi, welke de Hollandsche banken kenmerken. Al hebben de crisisjaren daarin eenige verbetering gebracht, vergelijking in dit opzicht met het buitenland, valt ten nadeele onzer nationale instellingen uit. Gegeven de gewoonte van den Hollander, die tijdelijk liquide middelen bezit, om deze in fondsen te beleggen of prolongaties te sluiten, kan het moeilijk anders. Met eene geringe depositorente neemt hij geen genoegen. Groote bedragen worden op deze wijze aan de geldmarkt onttrokken ten bate van den effectenhandel, waar vooral voor den oorlog nationale fondsen slechts een betrekkelijk bescheiden plaats innamen. Als eigenaardig gevolg van dezen toestand werd een groot deel onzer nationale liquide middelen gebruikt voor vaste beleggingen in het buitenland en zodoende onttrokken aan eigen handel en industrie. De groote plaats door onzen effectenhandel ingenomen, vindt eene getrouwe weerspiegeling in de weekstaten onzer circulatiebank, waar de post beleeningen, dikwerf de post disconto's overtreft. Handel en industrie ondervonden daarvan den terugslag, waar de

effectenspeculant dikwerf billijker en gemakkelijker crediet kon verkrijgen dan de handelaar of fabrikant.

In bovenstaande verhouding moet verandering komen, wil eene discontomarkt na den oorlog bestaanszekerheid hebben en willen wij in staat zijn onzen eigen im- en export te financieren. Ieder bedrag aan accepten moet niet alleen onmiddellijke plaatsing vinden, maar ook tegen billijke, met het buitenland concurrerende voorwaarden. Om zulke ingrijpende veranderingen in ons geldverkeer te doen plaats vinden, zijn sterke prikkels noodig, daar zij indruischen, niet alleen tegen aloude gebruiken, maar ook tegen veler particuliere belangen.

Een sterke prikkel om de vreemde gelden naar de banken te doen toevloeien, ligt niet alleen in het meerder vertrouwen dat ons bankwezen zich in deze crisis-jaren heeft waardig getoond, maar wordt ook gevonden in uitbreiding van het giro- en chèque-verkeer. Is dit eenmaal goed geregeld, dan beseft iedere onderneming, ieder individu het nut van ruime creditsaldi bij onze banken. In de laatste jaren, onder de bekwame leiding der Nederlandsche Bank, is er in dit opzicht veel verbeterd, toch vreezen wij, dat deze verbetering te langzaam gaat en te weinig medewerking ondervindt van het algemeene publiek om ons in staat te stellen van de omstandigheden partij te trekken en in de jaren na den oorlog eene nationale discontomarkt te stichten. Voor eene goede regeling van het chèque-verkeer is noodig, dat gebroken worde met de gewoonte der verschillende grootbanken, die bij gebrek aan eene centrale clearing, de op haar getrokken chèques slechts betaalbaar stellen bij de haar bevriende instellingen. Een brengschuld wordt daardoor dikwerf slechts veranderd in een haalschuld en het baargeldlooze verkeer ondervindt daarvan weinig of geen voordeel. Wil ooit bij ons het chèque-verkeer populair worden, dan is dringend noodig eene centrale clearing voor geheel ons land. Wij gelooven, dat discontomarkt en betere regeling van het chèque-verkeer, twee nauw aan elkaar verbonden vraagstukken vormen.

HET RUSSISCHE MEMORANDUM BIJ BUDGET 1917.

De Russische ontwerp-begrotingen gaan steeds vergezeld van een „memorandum”, dat de toelichting tot de cijfers bevat en tevens in enkele trekken een overzicht geeft van den economischen toestand. Volgens het bij het budget voor 1917 behoorende memorandum, heeft de oorlog in verschillende opzichten invloed uitgeoefend op den buitenlandschen handel des lands.

In 1914 werd uitgevoerd voor een waarde van R. 956 miljoen en ingevoerd voor R. 1098 miljoen tegen resp. 1501 en 1139 miljoen als gemiddelde der jaren 1909/13. In 1915 waren de overeenkomstige cijfers resp. 402 en 1139 miljoen. De buitenlandsche handel van laatstgenoemd jaar vergeleken met 1909/13 is veel sterker in omvang dan wel in waarde gedaald. De uitvoer daalde nl. van 1501 tot 150 miljoen poed, de invoer van 686 tot 240 miljoen. De verklaring daarvan is niet alleen, dat de prijzen van allerlei goederen sedert het uitbreken van den oorlog belangrijk zijn gestegen, maar mede, dat zowel de invoer als de uitvoer voor een veel belangrijker deel uit hooggeprijsde goederen bestond. Onder de massale producten krompen bij den uitvoer het hout en bij den invoer de steenkolen en cokes, die vroeger een groot deel van de totale hoeveelheden uitmaakten, tot onbeduidenden omvang in.

Gedurende het vijfjarige tijdvak aan den oorlog voorafgaande bedroeg de handel over de Europeesche grenzen 92 pCt. van het geheel; in 1915 daalde deze verhouding tot 64½ pCt., terwijl omgekeerd het aandeel van den handel over de Aziatische grenzen van 8 tot 35½ pCt. steeg. Deze verandering trad gedurende het eerste gedeelte van 1916 nog meer aan den dag;

voor de eerste 8 maanden der laatste drie jaren zijn de bedragen in duizendtallen roebels:

	Europeesche grenzen.		Aziatische grenzen.	
	Invoer	Uitvoer	Invoer	Uitvoer
1914.....	813.907	813.166	130.011	64.341
1915.....	313.329	171.517	274.336	50.181
1916.....	792.829	306.633	590.357	66.075

Begin September jl. was voor staatsrekening de aanleg geprojecteerd van spoorweglijnen ter lengte van 14.051 werst (1 w. = 1067 M.) waarvan de bouwkosten op omstreeks R. 2253 miljoen worden geraamd; een deel dezer som is op het budget voor 1916 uitgetrokken. Voor particuliere rekening waren terzelfder tijd in aanleg 1478 werst tot een geschat kostenbedrag van R. 198 miljoen.

In het jaar geëindigd 31 Juli 1915 werden er 250 nieuwe Russische vennootschappen opgericht met een gezamenlijk kapitaal van R. 297½ miljoen, in het daarop volgende jaar waren de cijfers: 477 vennootschappen met R. 544.5 miljoen kapitaal.

De voornaamste Europeesche geldmarkten hebben in 1915 en de eerste helft van 1916 geen belangrijke wijziging ondergaan en dit geldt mede van de Russische, alwaar het disconto-tarief op 6 pCt. is gehandhaafd. De betalingsbalans van het land bleef passief. Enorme oorlogsbestellingen in het buitenland vereischten betaling aldaar, terwijl ook de invoer van andere buitenlandsche goederen nog toenam en de uitvoer in geene deele hiervoor voldoende was. Daarbij kwam, dat de toevloed van buitenlandsch kapitaal voor belegging in nijverheidsondernemingen en voor belegging op korten termijn ten einde partij te trekken van den hoogerententand in Rusland, ver ten achter bleef bij die van vreedstijd.

Al deze omstandigheden konden niet nalaten een nadeeligen invloed uit te oefenen op de noteering van den roebel in het buitenland; sedert het begin van 1916 is daarin echter meer stabiliteit ontstaan, dank zij de maatregelen tot het organiseeren van de wisselmarkt.

Bij de wet van 22 Aug. 1915 werd het maximumbedrag der niet door goud gedekte uitgifte van bankbiljetten gebracht op R. 3600 miljoen; deze grens bleek in den verderen loop van den oorlog onvoldoende en werd bij keizerlijke oekase van 29 Augustus 1916 opnieuw met R. 2 miljoen verhoogd. De goudreserve bedroeg op 1 Januari 1915 R. 1732 miljoen, per 1 October 1916 R. 3226 miljoen, op welken datum de biljettencirculatie tot R. 7587 miljoen was gestegen; de gouddekking daalde van 59 tot 47½ pCt.

De oorlog heeft een belangrijke vermeerdering in de deposito's bij de particuliere banken teweeggebracht; terwijl die in 1914 met R. 349 miljoen waren gestegen, was dit bedrag voor 1915 R. 1051 miljoen. In den loop van 1916 bleek deze beweging nog veel krachtiger, daar de eerste helft van 1916 een verdere toeneming van globaal R. 1200 miljoen daarin opleverde. De credietverleening bij de banken onderging geen groote wijzigingen, afgezien van een vermeerdering in 1915 voor de beleeningen op goederen met R. 136 miljoen. Het bezit aan staatsfondsen voor eigen rekening der banken steeg in 1915 van 298 tot 509 miljoen roebel, de credieten en fondsen door den Staat gewaarborgd van 117 tot 585 miljoen en op 1 Juli jl. tot 1065 miljoen. Eenzelfde verschijnsel valt waar te nemen bij de schatkistobligatiën op korten termijn, waarvan de banken begin 1916 hielden R. 354 miljoen en op 1 Juli jl. R. 583 miljoen.

De toeneming der spaarbankgelden, welke sedert het uitbreken van den oorlog veel waar te nemen is, blijven voortgaan op een schaal als zonder voorbeeld in de geschiedenis. Gedurende de drie jaren 1912—14 vermeerderden deze inlagen met R. 552 miljoen, in de 18 maanden daarop volgende, dus tot 1 Juli 1916, met R. 1884 miljoen. De fondsen in het bezit dezer instellingen stegen tusschen 1 Januari 1915 en 1 Juli 1916 met 58.2 pCt. en bereikten op laatstgenoemden datum een totaal van R. 3233 miljoen. De staats-spaarbanken

werden voor het eerst sedert hare oprichting te werk gesteld voor rechtstreeksche deelneming bij het plaatsen van de door het gouvernement uitgegeven binnenlandsche leeningen. Het resultaat daarvan was zeer bevredigend en toonde het nuttige gebruik dat op deze wijze van genoemde instellingen kan worden gemaakt bij het financieren der oorlogskosten. Van de in 1915 uitgegeven $5\frac{1}{2}$ pCt. oorlogsleening op korten termijn plaatsten de spaarbanken R. 189.6 miljoen bij 212.256 inschrijvers, bij de leening van 1916 R. 316.9 miljoen onder 414.779 intekenaren.

Bij de emissies van 1915 bleef het beginsel gehandhaafd, dat die ondergeschikt dienden te worden gemaakt aan de doeleinden van den oorlog. De toenemende uitgaven ter verdediging van het Rijk werden door creditoperatiën gedekt. Deze uitgaven bereikten het reusachtige totaal van R. 8457.3 miljoen, waarvan R. 6250 miljoen in het binnenland en R. 2207.3 miljoen op de buitenlandsche markten. De particuliere emissies bedroegen R. 512.6 miljoen, zoodat de totale uitgaven in het binnenland R. 6762.6 miljoen beliepen. De plaatsing der staatsschuld werd vergemakkelijkt door de groote ruimte op de kapitaalmarkt.

HET TEKORT AAN SPOORWEGWAGENS IN DE VEREENIGDE STATEN.

Bij het lezen van Amerikaansche bladen vindt men daarin geregeld berichten, vermeldende het totaal der ongebruikte goederenwagens bij de spoorwegen in de Vereenigde Staten. Juister is het te zeggen: „vond men”, want bedoelde gesteldheid komt reeds sedert geruimen tijd niet meer voor.

In 1908, het jaar op de crisis van 1907 volgende en dus een tijdperk van malaise, waren er op een gegeven oogenblik 413.000 dergelijke wagens niet benodigd voor het vervoer. Dit aantal was toen natuurlijk door de omstandigheden buitengewoon groot. Tot in den zomer van dit jaar was er nu eens een groter, dan weer een kleiner excedent, doch naderhand is de toestand anders geworden. Op 1 September jl. hadden de spoorwegen voor het aangeboden vervoer, volgens een opgave van de American Railway Association, een tekort aan wagens van 19.873, per 1 October vermeerderd tot 60.697 en per 1 November tot 108.010. Tot goed begrip van de verschillende hier genoemde cijfers zij nog even medegedeeld, dat het gezamenlijk aantal goederenwagens der spoorwegen in de Vereenigde Staten op 1 Juli 1907 1.991.557 bedroeg en op 1 Juli 1916 2.447.178.

De heer L. Lee, iemand uit spoorwegkringen in de Vereenigde Staten, heeft over dit ernstige vraagstuk onlangs in Boston een lezing gehouden. Hij wijt de oorzaak daarvan aan de weinig tegemoetkomende houding, door de Interstate Commerce Commission aan den dag gelegd voor de aanvragen der spoorwegmaatschappijen om verhooging harer tarieven. De nijverheidsondernemingen — aldus de heer L. — kunnen de verhoogde kosten in de prijzen harer producten vinden, maar de spoorwegen moeten hun tarieven op dezelfde hoogte houden, ongeacht de stijging der kosten en zij zien hun winsten verminderen in een tijdperk van welvaart als het tegenwoordige.

Toen de spoorwegen de Interstate Commerce Commission in 1910 verzochten de tarieven te verhoogden, voorspelden de spoorwegpresidenten, hetgeen thans werkelijkheid is geworden, nl., dat bij weigering de maatschappijen niet in staat zouden zijn voldoende kapitaal voor uitbreiding van bedrijfsmiddelen te vinden. De I. C. C. bepaalde evenwel, dat de tarieven niet konden worden verhoogd. In 1913 verzochten de spoorwegen om een verhooging van 5 pCt. en daarvan werd slechts 3 pCt. toegestaan. Het is wel indirect als een gevolg hiervan te beschouwen, dat het aantal goederenwagens der spoorwegen des lands van 2.430.758 per 1 Juli 1913 niet hoger steeg dan tot 2.447.178 per 1 Juli 1916. Voorts werden bijv. in 1915 minder mijlen

nieuwe lijnen aangelegd dan in eenig jaar sedert den burgeroorlog.

Bij het beoordeelen der tarieven is het aan de I. C. C. en de spoorwegcommissiën in de verschillende staten van het land overgelaten uit te maken, wat een „redelijk rendement” is van het in de spoorwegen gestoken kapitaal. Anderzijds echter moeten de spoorwegmaatschappijen, wanneer zij een beroep op de geldmarkt willen doen, uit den aard der zaak rekening houden met de eischen der beleggers. Een feit is nu, dat gedurende 1916 in het geheel geen nieuwe aandelen van dergelijke maatschappijen tot de notering in New York zijn toegelaten, terwijl in denzelfden tijd de bestaande maatschappijen op ieder gebied totaal \$ 1713 miljoen aan waarden hebben uitgegeven en nieuwe maatschappijen een kapitaal van \$ 1967 miljoen.

Het is juist, dat de netto-ontvangsten der spoorwegen in boekjaar 1915/16 ongeveer \$ 300 miljoen méér hebben bedragen dan in het voorafgegane jaar, doch de netto's van 1914/15 waren feitelijk geringer dan die van 1906/7 en sedert 1907 hebben de maatschappijen globaal \$ 5 milliard uitgegeven voor nieuwe bedrijfsmiddelen (lijnen, rollend materieel, enz.) en voor verbeteringen. De slotsom is dus deze, dat de vermeerderde ontvangsten over het nieuwig uitgegeven kapitaal slechts 6 pCt. uitmaken. Dan nog dient in aanmerking te worden genomen, dat de ontvangsten van 1915/16 niet als maatstaf mogen gelden, omdat de omstandigheden voor het vervoer toen in ieder opzicht buitengewoon gunstig waren. Reeds thans valt er een kentering waar te nemen, voornamelijk in de richting der exploitatiekosten: de prijzen van materialen en de arbeidsloonen zijn aanzienlijk hooger dan het vorige jaar.

Intusschen heeft de American Railway Association maatregelen genomen, die beoogen verlichting te brengen in het gebrek aan goederenwagens. Bij doorgaand vervoer gaat, zooals voor de hand ligt, het materieel der eene maatschappij op dat eener andere over en het is duidelijk, dat deze laatste voor het gebruik dier wagens huur moet betalen. Nu gebeurt het herhaaldelijk, dat de aflading der wagens en dus het terugzenden naar de maatschappij van herkomst geheel onnoodig wordt vertraagd. Voor dergelijke vertraging boven vast te stellen redelijke tijden, zullen door gemelde vereeniging zware boeten worden bepaald. Men hoopt op deze wijze het volle economische gebruik van het beschikbare wagenpark te verkrijgen en het gebrek aan materieel, zoo al niet geheel op te heffen, dan toch tot geringeren omvang terug te brengen.

Eigenlijk zou de verhouding van de spoorwegen tot den Staat op een geheel nieuwen en zuiverderenden grondslag moeten worden gebracht. Dit vraagstuk levert echter zoo groote moeilijkheden op, dat niet licht daarmede zal worden begonnen, hoewel algemeen wordt toegegeven, dat de tegenwoordige regeling in tal van opzichten hoogst gebrekkig is.

DE FINANCIEN VAN FRANKRIJK.

Volgens het verslag van den rapporteur der Franische begrootingscommissie, uitgebracht naar aanleiding der aanvraag om een voorloopig crediet van frs. $8\frac{1}{2}$ milliard voor het 1e kwartaal van 1917, wordt daarmede het totaal der credieten tot 31 Maart 1917 frs. $72\frac{1}{2}$ milliard. Hiervan is door middel der beide geconsolideerde oorlogsleeningen ongeveer $\frac{1}{2}$ opgebracht, terwijl aan belastingen tusschen 1 Aug. 1914 en 31 Oct. 1916 frs. $8\frac{1}{2}$ milliard is ingekomen. De jaarlijksche rentelast is door de geconsolideerde en vlottende oorlogsschuld tot dusver met frs. 2511,64 miljoen toegenomen. Ten einde deze verplichtingen te kunnen nakomen, zijn nieuwe belastingen noodzakelijk. Allereerst zal daartoe bijdragen de oorlogswinstbelasting, waarvan de opbrengst, bij belastingplichtige winsten ad frs. 656 miljoen, wordt geraamd op frs. 307 miljoen en de inkomstenbelasting, voor 1916

op frs. 80 miljoen begroot. Uit andere heffingen, hoofdzakelijk verbruiksbelastingen, wordt op frs. 300 miljoen gerekend. In het geheel zou dus uit de extrabelastingen frs. 687 miljoen beschikbaar komen, hetgeen derhalve nog allerminst voldoende is om de hogere lasten te dekken.

RECTIFICATIE.

Door het wegvallen van een regel in het artikel: „Overzicht van de Scheepvaart in 1916” in het vorige nummer, was het gedeelte op pag. 26, aanvangende met de derde nieuwe alinea, onduidelijk. Wij herplaatsen dit gedeelte derhalve hier nu nog eens:

„Noorsche reeders bereikten over het geheel genomen buitengewoon gunstige resultaten. Voor in den loop van het jaar opgerichte reederijen, welke schepen tot fancy prijzen kochten, was de toestand echter niet zoo gunstig, omdat de winsten van geruimen tijd noodig zullen zijn om de boekwaarde terug te brengen tot meer normale cijfers; bij de vredesgeruchten moeten dan ook de aandeelen van een aantal nieuw opgerichte maatschappijen geduikeld zijn, waardoor een aantal speculanten faillleerde.”

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Uitvoerverboden. Bij Kon. besluit van 5 dezer is verboden de uitvoer van *zaad van boonenkruid, kervel, peterselie, schorseneeren, selderie, twinners, zuring en borage*. Voorts is verboden de uitvoer van *prei en van riet en biezen en alle producten daarvan*.

Uitvoer van paarden. Naar aanleiding van bij hem ingekomen vragen, heeft de minister van landbouw enz. medegedeeld, dat de 12.000 paarden, waarvan thans uitvoer plaats heeft, zijn hengst- en ruinvuelens beneden den leeftijd van 20 maanden, dieren dus, die voor het gebruik nog te jong en in geen geval voor legerdoeleinden geschikt zijn.

Zouten van boerenkool. Aan ingeschreven inrichtingen voor het zouten van groenten zal onder bepaalde voorwaarden gelegenheid worden gegeven boerenkool te zouten. Daarbij geldt ook, evenals ten aanzien van het drogen van boerenkool, de voorwaarde, dat het geheele product in goed houdbaren toestand tot 1 Juli 1917 ter beschikking van den minister moet worden gehouden tegen een nader te bepalen prijs, welke zal worden vastgesteld op de basis van een prijs van 3½ ct. per K.G. voor het versche product, geleverd vrij op het spoor of aan groot scheepswater door den verbouwer.

Levering van zeep. De distributie van zachte groene of gele zeep aan de gemeentebesturen is aangevangen. Voorloopig zal per maand kunnen worden verstrekt ½ K.G. per hoofd van de bevolking der gemeente. De maximum-inkoopsprijs voor dit artikel is nader bepaald op f 35 per 100 K.G. (oorspronkelijk was dit bepaald op f 31).

Maximumprijs voor eieren. Met ingang van 12 dezer is de maximumprijs voor versche kip-eieren voor binnenlandsch verbruik vastgesteld op 11½ cent per stuk; de prijs voor kalkeieren blijft onveranderd.

Levering van Chili-salpeter. Blijkens mededeeling van de Kunstmest-commissie zal een aanvang worden gemaakt met de tweede distributie van de bestelde Chili-salpeter voor bemesting van oogst 1916/17 en wel tot eene hoeveelheid van 30 pCt. der goedgekeurde aanvragen. Bestellers, voorkomende op lijsten, welke in totaal niet meer dan 500 K.G. bedragen en waarop reeds 10 pCt. werd gedistribueerd, zullen thans 90 pCt. ontvangen, zoodat deze bestellingen dan geheel zullen zijn afgeleverd. Voorloopig zal deze distributie slechts geschieden in de provinciën Noord-

brabant (Oostelijk deel), Limburg, Utrecht, Gelderland, Overijsel, Drente en Groningen. De prijs bedraagt f 24 per 100 K.G. bruto voor netto, in origineele zakken franco langs boord van het zeeschip (stuwloon voor rekening der ontvangers), terwijl bij levering uit de opslagplaatsen der commissie in de zeehavens deze prijs zal zijn vrij uit schaal aan het pakhuis.

Betrekken van regeeringsgoederen door gemeenten. Naar den minister gebleken is, doen zich praktische moeilijkheden voor ten aanzien van het betrekken van regeeringsgoederen door de gemeenten rechtstreeks en door tusschenkomst van grossiers. Er zijn nl. gemeentebesturen, die deze goederen rechtstreeks betrekken en bovendien nog bestelorders aan grossiers voor in hunne gemeente gevestigde winkeliers van hunne goedkeuring voorzien. Dit geeft aanleiding tot te groote leveringen naar sommige gemeenten en maakt in elk geval de contrôle bezwaarlijk. In verband hiermede deelt de minister thans nog eens per circulaire aan de gemeentebesturen mede, dat hij het wenschelijk acht, indien deze bij het betrekken van regeeringsgoederen zooveel mogelijk van den bestaanden handel gebruik maken; willen de gemeenten rechtstreeks die goederen betrekken, dan wil de minister dit niet beletten, maar daar, waar winkeliers met goedkeuring van het gemeentebestuur regeeringsgoederen door tusschenkomst van grossiers ontvangen, mag het gemeentebestuur niet nogmaals rechtstreeks bestellingen doen.

Aan den Directeur van het Rijks Centraal Administratiekantoor voor de Distributie van Levensmiddelen is opgedragen, gemeenten, ten aanzien van welke zulke dubbele leveringen blijken, voortaan van rechtstreeksche levering uit te sluiten.

Distributie van brood, enz. Bepaald is, dat de distributieregeling van brood, enz. in werking zal treden op 5 Februari a.s.; met ingang van genoemden datum zal derhalve brood niet anders afgeleverd mogen worden dan op broodkaart. De bepaling, dat bakkers geen nieuwen voorraad meel kunnen krijgen, dan tegen inwisseling der door hen ontvangen bons treedt natuurlijk nog niet dadelijk in werking. In eene circulaire aan de burgemeesters geeft de minister voorschriften omtrent de eerste leveringen van meel aan bakkers, enz. Verder is bepaald, dat de hoeveelheid rogge of tarwe, welke ter beschikking kan worden gelaten van verbouwers om zelf daarvan brood te bakken, per jaar wordt vastgesteld op 1½ H.L. per persoon, ouder dan 1 jaar; die hoeveelheid komt overeen met een broodrantsoen van 2,8 K.G. per week. Aangezien bij het in werking treden der distributieregeling voor brood ongeveer het halve oogstjaar zal zijn verlopen, wordt de hoeveelheid tarwe of rogge, die nu nog in het bezit van dergelijke personen is, geacht ¼ H.L. per persoon te zijn; wenschen de betrokkenen nu een broodkaart te ontvangen, dan moet derhalve door hen eene hoeveelheid van ¼ H.L. tarwe of rogge ingeleverd worden. De minister vestigt er ten slotte nog de aandacht op, dat het loonbakken zoowel van rogge- als van tarwebrood geoorloofd is.

Distributie prijzen van voederartikelen. De minister van landbouw heeft mededeeling gedaan van de prijzen, waarvoor granen en veevoederartikelen, die in de maand Januari worden toegewezen, door de Regeering zullen worden afgeleverd.

MAANDCIJFERS.

„Overzicht van inleg en terugbetaling bij de Rijkspostspaarbank.

NOVEMBER	1916	1915	1914
Inlagen	f 7.554.135	f 6.135.363	f 4.548.054
Terugbetalingen ..	„ 5.965.747	„ 5.342.839	„ 4.101.542
Tegood der inleggers op ultimo	„ 201.063.667	„ 183.818.814	„ 180.245.259

NOVEMBER	1916	1915	1914
Nom. bedr. der uitst. staatsschuldboekjes op ultimo	f 26.279.150	f 24.501.500	f 24.330.750
Spaarbankboekjes:			
Aantal nieuw uitgegeven	10.486	9.401	6.153
Aantal geheel afbetaald	6.562	6.192	5.395
Aantal uitstaande op ultimo	1.735.483	1.688.435	1.671.943

INKLARINGEN OP AMSTERDAM.

Landen van herkomst.	December 1916.		December 1915.	
	Aantal schepen.	Tonnen netto.	Aantal schepen.	Tonnen netto.
Engeland	48	39.302	50	37.803
Zweden	18	8.870	9	8.788
Noorwegen	4	1.598	9	4.506
Denemarken	—	—	2	1.267
Frankrijk	1	837	1	674
Portugal	—	—	1	830
Spanje	1	830	9	10.948
Italië	1	1.086	2	4.198
Griekenland	—	—	2	2.565
Britsch Indië	1	3.528	—	—
Ned.-Indië	5	20.572	9	44.568
Noord-Amerika	7	13.866	2	3.508
Zuid-Amerika (Oostkust)	14	34.412	10	38.670
„ (Westkust)	1	2.001	—	—
West-Indische eilanden	3	8.869	2	3.632
Nederlandsche havens	9	4.484	8	4.809
Totaal handelsschepen	113	140.275	116	136.766
Visschersvaartuigen	40	4.002	40	3.664
Totaal	153	144.277	156	140.430
Jaar		1916.		1915.
		1622 1.416.605		1820 2.155.227

Onderscheiding der handelsschepen naar de nationaliteit:

December 1916.	Aantal schepen.	Tonnen netto.	Percentage van de totale tonnenmaat.
Nederlandsche	93	127.219	90,69
Britsche	6	4.745	3,38
Zweedsche	4	1.598	1,13
Noorsche	10	6.713	4,80
Totaal	113	140.275	100,—

INKLARINGEN OP ROTTERDAM.

Landen van herkomst.	Dec. 1916.		Dec. 1915.	
	Aantal schepen.	Tonnen netto.	Aantal schepen.	Tonnen netto.
Engeland	126	76.847	148	89.563
Frankrijk	3	674	15	8.176
Zweden	27	12.273	13	11.047
Noorwegen	7	3.670	19	22.387
Afrika	—	—	1	649
Noord-Amerika	38	110.322	33	99.084
Indië (Nederlandsch)	3	7.190	6	21.770
Nederland	4	239	2	2.532
Spanje	—	—	2	1.439
Griekenland	1	1.147	1	955
Zuid-Amerika	21	38.292	17	41.097
Binnenl. plaatsen	10	2.360	6	2.414
Nieuw gebouwd	2	4.547	1	579
Totaal	242	257.561	264	301.692

Onderscheiding. naar de nationaliteit:

Nov. 1916.	Aantal schepen.	Tonnen netto.	Percentage van de totale tonnenmaat.
Nederlandsche	160	190.613	74,—
Noorsche	21	22.282	8,6
Britsche	40	18.483	7,2
Belgische	6	14.684	5,7
Zweedsche	11	6.056	2,4
Noord-Amerikaansche	1	2.722	1,1
Deensche	2	2.226	0,8
Braziliaansche	1	495	0,2
Totaal	242	257.561	100,—

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	13 Januari 1917	20 Juli 1914
Ned. (Disc. Wissels.	4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
Bel. Binn. Eff.	4 1/2 „ 1 „ '15	4 „ 23 „ '14
Bank (Vrsch. in R.C.	5 1/2 „ 19 Aug. '14	5 „ 23 „ '14
Bank van Engeland	6 „ 14 Juli '16	3 „ 29 Jan. '14
Duitsche Rijksbank	5 „ 23 Dec. '14	4 „ 5 Febr. '14
Bank van Frankrijk	5 „ 20 Aug. '14	3 1/2 „ 29 Jan. '14
Oostenr. Hong. Bk.	5 „ 10 Apr. '15	4 „ 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk.	6 „ 27 Juli '14	5 „ 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem.	5 „ 10 „ '15	5 „ 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk.	5 1/2 „ 9 Nov. '16	4 1/2 „ 6 „ '14
Zwitsersche Nat. Bk.	4 1/2 „ 2 Jan. '15	3 1/2 „ 19 „ '14
Bank van Italië ..	5 „ 1 Juni '16	5 „ 9 Mei '14
Feder. Res. Bk. N.Y.	3—5 „ 4 Febr. '15	—
Javasche Bank	3 1/2 „ 1 Aug. '09	3 1/2 „ 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen Part. disconto	Berlijn Part. disconto	Parijs Part. disc.	N. York Call-money
	Part. disconto	Prolongatie				
13 Jan. '17	2	3	5 1/16	4-5/8	—	1 3/4-2 1/4
6 „ '17	2 3/4	3 1/2	5 1/8	4-5/8	—	2 1/4-2 1/2
30 Dec. '16	4 1/8-1/4 1)	4 1/2	5 17/32	4-5/8	—	2-2 1/4
23 „ '16	4 1/8-1/4 1)	4	5 17/32	4-5/8	—	2 1/2-3
15 Jan. '16	—	2 1/2	5 3/16	4 1/8	—	1 3/4-2
16 Jan. '15	—	—	2 1/8	—	—	2 1/8
20-24 Jul. '14	3 1/8-5/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

1) Noteering van 12 Januari.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijkse noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijkse koersen op New York, alsmede de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
8 Jan. 1917 ..	11.69	40.92 1/2	42.10	2.44 7/8
9 „ 1917 ..	11.68 1/2	40.85	42.10	2.44 5/8
10 „ 1917 ..	11.68 3/4	40.85	42.10	2.44 5/8
11 „ 1917 ..	11.68 3/4	40.87 1/2	42.10	2.44 5/8
12 „ 1917 ..	11.68 3/4	40.90	42.10	2.44 5/8
13 „ 1917 ..	11.68 3/4	40.87 1/2	42.10	2.44 5/8
Laagste der week	11.68	40.77 1/2	42.02 1/2	2.44 5/8
Hoogste „ „	11.69 1/4	41.02 1/2	42.12 1/2	2.45
6 Jan. 1917 ..	11.68 1/4	41.07 1/2	42.07 1/2	2.44 5/8
30 Dec. 1916 ..	11.68 1/4	41.20	42.10	2.44 3/4
Muntpariteit ..	12.10 5/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitserland	Wenen	Kopenhagen	Stockholm	Batavia telegrafisch
13 Jan. 1917	48.70	25.85	67.05	72.—	99 3/4-100 1/2
Laagste d. w.	48.57 1/2	25.70	67.—	71.90	—
Hoogste „ „	48.82 1/2	26.02 1/2	67.40	72.45	—
6 Jan. 1917	48.70	26.07 1/2	67.20	72.40	99 3/4-100 1/2
30 Dec. 1916	48.57 1/2	25.70	67.—	71.80	99 3/4-100 1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De wisselmarkt was deze berichtsweek zeer stil. De koersen bleven bijna onafgebroken op hetzelfde peil. Londen was

11,68½ a ¾, Parijs 42,05 tot 42,10, New York 244½—7/8, Berlijn 40,82½—40,90. Iets meer variatie was er voor Weenen, dat aanvankelijk zeer flauw noteerde, zoodat de koers tot 25,75 terugliep. Na weinig of geen verandering gedurende enkele volgende dagen kon de koers op de laatste dagen der week weder tot 25,85 stijgen. De grootste beweging vond nog plaats voor Zwitserland en Skandinavisch met flauwe tendenz voor de laatste landen. Stockholm 72,35, dalend tot 72, Kopenhagen 67,30 tot 67,05, Spanje, Rusland, Italië etc. eveneens bijna zonder verandering.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
13 Januari 1917	4.76.50	5.84 1/4	69 1/4	40 18/16
Laagste d. week..	4.76.45	5.84 1/4	60 1/4	40 18/16
Hoogste „ „ ..	4.76.50	5.84 1/2	70	40 18/16
6 Januari 1917	4.76.45	5.84 1/2	71	40 18/16
30 December 1916	4.76.45	5.84 1/2	73 3/8	40 18/16
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/16

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	29 Dec. 1916	5 Jan. 1917	Week 6-12 Januari		12 Jan. 1917
				Laagste	Hoogste	
Alexandrië..	Piast. p. £	97 7/16	97 7/16	97 7/16	97 7/16	97 7/16
B. Aires	d.p.gd.pes.	51	50 18/16	50 17/16	50 18/16	50 9/16
Calcutta	sh/d.p.rup.	1/4 3/8	1/4 3/16	1/4 3/16	1/4 3/8	1/4 3/8
Hongkong ..	id. p. \$	2/4 3/4	2/4 1/2	2/4 1/4	2/4 1/2	2/4 1/4
Lissabon	d. p.escudo	31 1/2	31 1/2	30 3/4	32	31
Madrid	Peset. p. £	22.32 1/2	22.23 1/2	22.30	22.45	22.42 1/2
Montevideo..	d. p. peso	55	54 3/4	54 1/4	54 3/4	54 1/4
Montreal....	\$ per £	4.76 3/8	4.76 3/8	4.76 1/4	4.76 3/8	4.76 1/8
Petrograd ..	R. p. £ 10	157	163 1/2	161 3/4	163 1/2	162 1/4
R.d.Janeiro 1)	d. p. milr.	12 1/8	12	12 1/16	12 3/16	12 1/8
Rome	Lires p. £	32.65	32.75 1/2	32.73	32.98	32.94
Shanghai ..	sh/d.p.tael	3/6 1/4	3/5 1/4	3/5 1/4	3/5 1/4	3/5 1/4
Singapore ..	id. p. \$	2/4 3/16	2/4 3/16	2/4 1/8	2/4 3/16	2/4 3/16
Valparaiso 1)	d. p. pap. p.	11 1/16	11 3/4	11 1/16	11 3/4	11 1/16
Yokohama ..	sh/d.p.yen	2/1 9/16	2/1 9/8	2/1 9/8	2/1 9/8	2/1 9/8

1) Noteeringen op 90 dagen.

GOUDE EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK VAN ENGELAND.

Sedert begin Augustus 1916 worden de dagelijksche ontvangsten en onttrekkingen van goud door de Bank van Engeland tijdelijk niet bekend gemaakt.

ZILVER.

De prijs van het zilver, die van 27 Dec. tot 8 Jan. op 36 1/8 d. was gebleven, heeft sedert neiging tot dalen vertoond en thans is de noteering 36 1/8 d. Het moet blijkbaar worden toegeschreven aan het geloof in de Vereenigde Staten aan de mogelijkheid van vrede, dat de verkoopen van die zijde buitengewoon omvangrijk zijn geweest. Voorts waren er winstnemingen in Londen, zoodat in de groote vraag voor muntdoeleinden, bij gebrek aan mededinging gemakkelijk kon worden voorzien.

Noteering te Londen.

te New York.

13 Jan. 1917.....	36	74 3/8
6 „ 1917.....	36 1/2	75 3/8
30 Dec. 1916.....	36 1/2	75 3/8
23 „ 1916.....	36 7/16	75 3/4
15 Jan. 1916.....	27	56 7/8
16 Jan. 1915.....	22 3/4	48 3/4
20 Juli 1914.....	24 10/16	54 1/8

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 13 JANUARI 1917.

Activa.

Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 62.396.641,— 1/2 B.-bk. „ 640.784,42 Ag.sch. „ 15.991.779,45 1/2	f 79.029.204,88
Papier o. h. Buitenl. in disconto	Idem eigen portef. f 7.896.969,—	
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	„	7.896.969,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	H.-bk. f 32.172.087,25 B.-bk. „ 3.983.761,59 1/2 Ag.sch. „ 36.125.889,64 1/2	f 72.281.738,49
Op Effecten	f 67.389.438,49	
Op Goederen en Spec.	„ 4.892.300,—	72.281.738,49
Voorschotten a. h. Rijk.	„	8.938.180,07 1/2
Munten Muntmateriaal	Munt, Goud f 60.450.280,— Muntmat. Goud „ 529.125.795,97 1/2	f 589.576.075,97 1/2
Munt, Zilver, enz.	„ 6.745.996,12 1/2	
Muntmat. Zilver	„	596.322.072,10

Effecten

Bel. v. h. Res.fonds. id. van 1/8 v. h. kapit.	f 5.125.970,12 1/2 „ 3.881.173,25	9.007.143,37 1/2
Geb. en Meub. der Bank	„	1.400.000,—
Diverse rekeningen	„	73.758.917,41 1/2
		f 848.634.225,33 1/2

Passiva.

Kapitaal	f 20.000.000,—	
Reservefonds	„ 5.155.090,93 1/2	
Bankbiljetten in omloop	„ 745.543.465,—	
Bankassigtiën in omloop	„ 3.569.816,81 1/2	
Rekening-Courant saldo's:		
Van het Rijk	f	
Van anderen	„ 67.924.692,12	67.924.692,12
Diverse rekeningen	„ 6.441.160,46 1/2	
		f 848.634.225,33 1/2

Beschikbaar metaalsaldo	f 432.013.978,63 1/2	
Op de basis van 2/3 metaaldekking	„ 268.606.383,85	
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is	„ 2.160.069.890,—	

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	7.566.786,33	
Buitenlandsche wissels		53.790,—
Beleeningen		7.322.127,26
Goud		1.013.001,70
Zilver	52.371,17	
Bankbiljetten		6.223.055,—
Part. Rek.-Crt. saldo's	2.022.987,57 1/2	

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	13 Jan. 1917	6 Jan. 1917
Aan schatkistpromessen.. waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	f 119.360.000,— „ 47.000.000,—	f 109.360.000,— „ 37.000.000,—
Aan schatkistbiljetten	„ 113.451.000,—	„ 112.320.000,—
Aan zilverbons	„ 16.060.966,—	„ 16.191.466,—

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank-biljetten	Andere opeischbare schulden
13 Jan. 1917	589.576	6.746	745.543	71.495
6 „ 1917	590.589	6.694	751.767	68.526
30 Dec. 1916	587.602	6.985	758.379	58.316
23 „ 1916	587.613	7.157	728.640	57.650
16 „ 1916	590.523	6.948	733.316	56.512
9 „ 1916	584.126	6.855	740.642	37.300
2 „ 1916	585.142	6.626	746.774	39.773
25 Nov. 1916	584.591	6.725	736.284	48.950
18 „ 1916	582.121	6.541	738.544	49.804
11 „ 1916	584.157	6.450	740.458	50.211
4 „ 1916	585.201	6.318	744.709	51.672
28 Oct. 1916	583.642	6.531	730.338	76.022
21 „ 1916	583.658	6.410	715.965	91.762
15 Jan. 1916	441.794	5.777	577.947	51.457
16 „ 1915	229.040	1.611	483.477	30.975
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

Data	Disconto's		Beleeningen	Beschikbaar Metaal-saldo	Dek-kings-percentage
	Totaal	Hiervan Schatkist-promessen rechtstreeks			
13 Jan. 1917	79.029	47.000	72.282	432.014	73
6 „ 1917	71.462	37.000	79.604	432.324	73
30 Dec. 1916	66.685	31.000	85.505	430.347	73
23 „ 1916	56.459	31.000	77.433	436.612	76
16 „ 1916	53.916	33.000	77.679	438.613	76
9 „ 1916	51.150	30.000	70.303	434.497	76
2 „ 1916	58.810	37.000	80.167	433.563	75
25 Nov. 1916	68.280	50.000	66.229	433.374	75
18 „ 1916	73.662	56.000	67.000	430.096	75
11 „ 1916	67.920	52.000	66.721	431.577	75
4 „ 1916	70.590	54.000	70.927	431.346	73
28 Oct. 1916	99.035	83.000	63.153	428.001	73
21 „ 1916	98.853	83.000	60.507	427.622	73
15 Jan. 1916	80.586	53.500	83.476	321.104	71
16 „ 1915	152.117	73.500	129.552	127.527	45
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van $\frac{2}{3}$ metaaldekking.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank-biljetten	Andere opeischb. schulden
11 Nov. 1916	71.028	22.820	158.294	54.657
4 „ 1916	70.036	23.326	157.245	58.437
28 Oct. 1916	72.696	22.881	157.871	57.369
21 „ 1916	70.711	22.854	158.759	52.810
13 Nov. 1915	44.790	32.244	142.986	29.813
14 Nov. 1914	41.383	23.467	139.864	21.045
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Beschikbaar metaal-saldo	Dek-kings-percentage
11 Nov. 1916	6.264	37.536	67.398	12.858	51.258	44
4 „ 1916	6.124	38.081	70.399	12.324	50.226	43
28 Oct. 1916	6.199	38.279	72.496	6.676	52.529	44
21 „ 1916	6.036	37.697	70.808	7.852	51.252	44
13 Nov. 1915	6.450	18.549	51.085	23.148	42.474	45
14 Nov. 1914	5.493	8.971	40.348	20.823	32.669	40
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.²⁾ Op de basis van $\frac{2}{3}$ metaaldekking.

SURINAAMSCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Disconto's	Div. rekeningen ¹⁾
18 Nov. 1916	668	1.066	829	881	885
11 „ 1916	654	1.070	860	888	854
4 „ 1916	680	1.090	728	892	774
28 Oct. 1916	665	1.004	797	888	755
20 Nov. 1915	722	888	1.089	880	1.042
21 Nov. 1914	1.149	947	1.043	749	259
25 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK VAN ENGELAND.

WEEKSTAAT VAN 10 JANUARI 1917.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued... £	72.494.645	Government Debt £	11.015.100
		Other securities „	7.434.900
		Gold coin and bullion .... „	54.044.645
	£ 72.494.645		£ 72.494.645

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £	14.553.000	Government securities .. £	120.273.560
Rest	3.396.022	Other securities „	42.584.303
Public deposits „	49.529.490	Notes	33.478.105
Other deposits „	130.248.009	Gold and silver coin	1.419.917
Seven-day and other bills... „	29.364		
	£ 197.755.885		£ 197.755.885

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
11 Jan. 1917	55.465	39.017	145.985	28.500	116.273
4 „ 1917	54.957	39.895	148.770	28.500	118.097
27 Dec. 1916	54.305	39.676	150.144	28.500	118.102
20 „ 1916	54.348	39.224	147.520	28.500	116.107
12 Jan. 1916	51.302	34.338	100.808	28.500	64.577
13 Jan. 1915	69.361	35.175	37.205	20.500	14.924
22 Juli 1914	40.164	29.317	.....	.....	.....

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re-serve	Dek-kings-percentage ¹⁾
11 Jan. '17	120.274	42.584	49.529	13.248	34.898	19.40
4 „ '17	62.188	91.789	53.147	11.638	33.512	19.76
27 Dec. '16	57.188	106.461	52.116	126.727	33.079	18.50
20 „ '16	42.187	104.681	53.581	109.007	33.574	20.65
12 Jan. '16	32.839	107.361	53.553	104.076	35.413	22 $\frac{1}{2}$
13 Jan. 15	18.068	108.221	44.833	116.055	52.636	32 $\frac{3}{4}$
22 Juli '16	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 $\frac{3}{8}$

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DUITSCHE RIJKBANK.

STAAT VAN 6 JANUARI 1917.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk.	2.537.440.000
davon Goldbestand	"	2.520.902.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine.....	"	273.416.000
Noten anderer Banken	"	7.504.000
Wechsel	"	8.747.678.000
Lombardforderungen	"	8.976.000
Effekten.....	"	85.376.000
Sonstige Aktiva	"	838.967.000
Grundkapital.....	"	180.000.000
Reservefonds.....	"	85.471.000
Notenumlauf.....	"	7.985.881.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten ..	"	3.769.070.000
Sonstige Passiva	"	478.937.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grootendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekkings-percentage ¹⁾
6 Jan. 1917	2.537.440	2.520.902	273.416	7.985.881	35
30 Dec. 1916	2.536.792	2.520.473	422.087	8.054.652	37
22 „ 1916	2.535.392	2.519.076	173.265	7.534.913	36
15 „ 1916	2.535.414	2.518.873	228.101	7.471.529	37
7 Jan. 1916	2.482.752	2.447.735	920.764	6.613.345	29
7 Jan. 1915	2.153.428	2.111.847	547.065	4.779.290	34
23 Juli 1914	1.691.669	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
6 Jan. 1917	8.747.678	3.769.070	—	—
30 Dec. 1916	9.609.767	4.564.206	—	—
22 „ 1916	8.256.714	3.792.276	—	—
15 „ 1916	7.867.563	3.294.978	—	—
7 Jan. 1916	5.388.831	1.882.014	1.974.000	884.000
7 Jan. 1915	3.801.948	1.630.143	998.000	541.000
23 Juli 1914	750.892	943.964	.....	.....

III. BANK VAN FRANKRIJK.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 6 Aug. 1914 tot 28 Jan. 1915 werden geen staten gepubliceerd. De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Zilver	* Te goed in het buitenland	Wissels	* Uitgestelde wissels
11 Jan. '17	4.405.930	1.693.089	707.120	695.749	1.332.654
4 „ '17	3.392.694	1.693.089	770.600	745.571	1.336.505
27 Dec. '16	5.075.915	294.869	825.800	619.525	1.338.833
21 „ '16	5.076.626	299.092	767.000	594.202	1.341.694
13 Jan. '16	4.997.739	352.147	—	393.784	1.818.513
14 Jan. '15	—	—	—	—	—
23 Juli '14	4.104.390	639.620	—	1.541.080	.....

Data	Beleening	* Buitgew. voorsch. ald. Staat	Bankbiljetten	Rek. Crt. Particulieren	Rek. Crt. Staat
11 Jan. 1917	1.295.158	7.900.000	17.287.397	2.218.171	34.298
4 „ 1917	1.284.392	7.700.000	17.001.339	2.313.885	42.520
27 Dec. 1916	1.304.879	7.400.000	16.678.818	2.260.224	15.009
21 „ 1916	1.321.919	7.300.000	16.500.660	2.180.210	31.321
13 Jan. 1916	1.142.206	5.300.000	13.634.720	2.055.132	121.259
14 Jan. 1915	—	—	—	—	—
23 Juli 1914	769.400	.....	5.911.910	942.570	400.590

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten“ komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In millioenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Te goed t/h buitenland	Zilver	Schatkistbiljetten	Disconto's en beleeningen	Circulatie	Rek. Courant
5 Jan. '17	1.472	2.150	118	6.652	673	8.897	1.801
28 Dec. '16	1.473	2.150	115	6.534	652	8.591	1.778
20 „ '16	1.472	2.150	113	6.568	654	8.462	1.789
14 „ '16	1.473	2.150	111	6.185	647	8.383	1.782
5 Jan. '16	1.611	459	39	3.259	1.266	5.493	1.531
5 Jan. '15	1.555	200	45	507	1.140	2.984	953
21 Juli '14	1.601	144	74	....	757	1.634	1.099

V. BELGIË.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Sociétié Générale de Belgique is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast. Het Notendepartement dezer bank publiceert wekelijks verkorte balansen. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitenl. sulds	Beleen. van buitenl. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circulatie.	Rek. Crt. saldi.
4 Jan. 1917	351.063	82.140	480.000	54.407	847.934	109.998
28 Dec. 1916	351.210	81.415	480.000	65.398	849.968	118.298
19 „ 1916	351.651	81.272	480.000	64.958	852.634	115.627
14 „ 1916	351.342	77.790	480.000	43.166	841.766	100.809
6 Jan. 1916	175.163	45.641	480.000	59.754	610.763	151.310

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circulatie	Dekkings-Percentage ¹⁾
8 Dec. '16	427.959	4.644	158.127	647.311	11.451	68,8
1 „ '16	439.174	10.836	128.111	640.307	13.411	71,4
24 Nov. '16	459.935	17.974	122.593	663.414	15.324	72,5
17 „ '16	435.645	16.580	117.493	647.425	15.498	72,3
10 Dec. '15	321.162	28.441	52.677	405.249	14.686	80
11 Dec. '14	232.073	28.170	10.257	250.937	3.492	92

¹⁾ Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

VEREENIGDE NEW YORKSCHE BANKEN EN TRUST MAATSCHAPPIJEN.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelen in duizenden dollars.)

Data	Reserve	Deposito's	Circulatie	Beleeningen en disconto's	Surplus Reserve
13 Jan. '17	753.900	3.585.010	28.830	3.364.630	162.620
6 „ '17	698.830	3.515.450	28.890	3.344.030	120.680
30 Dec. '16	660.580	3.458.470	28.850	3.333.920	92.640
23 „ '16	646.060	3.456.250	28.800	3.348.640	79.610
15 Jan. '16	737.100	3.562.750	35.050	3.271.060	160.240
16 Jan. '15	482.270	2.140.190	43.560	2.193.910	128.650
25 Juli '14	467.880	1.958.320	41.730	2.057.570	26.170 ¹⁾

¹⁾ Op basis van 25 % van alle deposito's.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 14 Januari 1917.

De verdere daling van de geldkoersen is aan de vraag naar Nederlandsche staatsschuldbrieven ten goede gekomen. De koersverbeteringen, voor zoover die plaats vonden, waren echter slechts fractioneel. Ook de Oost-Indische leeningen kenmerkten zich door een vaste houding. Van buitenlandse soorten waren Russen minder gewild; het slot was zelfs flauw. Blijkbaar maakten de berichten omtrent de reusachtige leeningsplannen van het Czarenrijk een niet zeer aangename indruk. Zoo staat thans eerst een oorlogsleening van ca. Rbl. 3 milliard op het program, vervolgens een premieleening van Rbl. 5 milliard, daarna een uitgifte tot onbekend bedrag ten behoeve van den aanleg van spoorwegen. Het is intusschen de vraag of deze niet zeer bepaalde geruchten wel zullen blijken met de werkelijkheid overeen te komen. Oostenrijksche staatsfondsen waren vrij goed gestemd. Men acht het wellicht een gunstig teeken, dat het bestuur der Weenske beurs tot opheffing der minimumkoersen voor den handel in oorlogsleeningen en andere staatsfondsen besloten heeft. In hoever de maatregelen daar te lande tot herstel van de valuta genomen, invloed op den lagen wisselkoersstand zullen uitoefenen, moet nader blijken. In Zuid-Amerikaansche fondsen ging in de afgelopen week zeer weinig om; de koersen konden zich echter vrijwel handhaven.

	6 Jan.	10 Jan.	13 Jan.	Rijzing of daling.
5 % Ned. Werk. Schuld ..	102 ¹ / ₄	102 ³ / ₁₆	102 ¹ / ₈	— ¹ / ₈
3 ¹ / ₂ % Ned. Werk. Schuld	83 ³ / ₄	84	83 ⁷ / ₈	+ ¹ / ₈
2 ¹ / ₂ % Ned. Werk. Schuld	62	62 ¹ / ₈	62	—
5 % Oost-Indië 1915.....	100	100 ⁷ / ₁₆	100 ⁷ / ₁₆	+ ⁷ / ₁₆
6 % Bulgarije 1892	68 ¹ / ₈	71 ³ / ₄	73	+ 4 ⁷ / ₈
4 % Hongarije 1892—1910	40 ¹ / ₄	42 ³ / ₄	42 ³ / ₄	+ 2 ¹ / ₂
4 % Nicolai Spoorw. 1867-'69	65 ¹ / ₄	64 ¹⁵ / ₁₆	65	— ¹ / ₄
4 % Geconsolideerde 1880..	62 ¹ / ₄	61 ¹ / ₁₆	61 ⁷ / ₁₆	— ¹⁸ / ₁₆
4 % Obl. Zuidwest.....	66	66 ⁷ / ₁₆	67 ⁷ / ₁₆	+ 1 ⁷ / ₁₆
4 % Rusland bij Hope en Co.	66 ¹⁵ / ₁₆	66 ¹ / ₁₆	66 ¹ / ₁₆	— ⁷ / ₈
4 % Obl. Rothsch. 5e em. 1893	65 ¹ / ₂	67	66	+ ¹ / ₂
4 % Servië 1895.....	46 ¹ / ₄	47	46 ¹ / ₂	+ ¹ / ₄
4 ¹ / ₂ % Japan le serie	92	91 ¹ / ₂	91 ¹ / ₄	— ³ / ₄
5 % Argentinië 1905.....	76	74 ⁹ / ₁₆	74 ⁹ / ₁₆	— 1 ⁷ / ₁₆
5 % San Paulo 1905.....	65 ¹¹ / ₁₆	67 ¹ / ₂	67 ¹ / ₂	+ 1 ¹⁸ / ₁₆
3 ¹ / ₂ % Uruguay 1892	54 ³ / ₄	55	55 ¹ / ₄	+ ¹ / ₂

De locale markt had aanvankelijk een weifelend verloop. De onzekerheid, hoe het antwoord der Entente aan president Wilson zou luiden, hield toen nog de omzetting in oorlogsfondsen binnen enge grenzen. Later had over nagenoeg de geheele linie een krachtig herstel plaats.

Van *bankaandeelen* werden inzonderheid die gezocht van instellingen, welke ook bij cultuurondernemingen belang hebben. Zoo viel voor Ned.-Ind. Handelsbank een prijsverbetering van 6 pCt. te boeken. Van zelf is hieruit reeds af te leiden, dat ook de houding voor *cultuurfondsen* gunstig was, hoewel de handel daarin het niet tot groote omzetting kon brengen. Javasche Cultuur wonnen 11 pCt., Ned.-Ind. Houtaankap 4¹/₂ pCt. enz. Handelsvereniging Amsterdam daarentegen, die zich de laatste weken in zulk een levendige belangstelling hadden mogen verheugen, verkeerden thans tengevolge van winstnemingen in reactie en verloren ten slotte 11 pCt. Vermeld moge nog worden een vrij aanmerkelijke koersverheffing in Holland Bombay's en anderzijds een scherpe daling in aandelen Holl. Transvaal Handelsvereniging.

Meerdere *nijverheidsoorten* werden op hooger koerspeil gezocht. Willig waren o.a. 't Haantje, Philips' Gloeilampen en Wester Suiker.

In den *mijnbouwhoek* is de gewone kalmte weergekeerd. Bolang Mongondou's daalden 7 pCt.

Voor *petroleumfondsen* was de houding bij voortdurend opgewekt. Het bericht, dat de Standard Oil bij de Roemeense regeering een eisch tot schadevergoeding heeft ingediend voor vernietigde installaties enz. deed de verwachting ontstaan, dat ook andere maatschappijen dit voorbeeld zouden volgen; blijkbaar in dit verband stegen Geconsolideerden ca. 11 pCt. Voor Koninklijke was het verloop gunstig, dank zij de uitlatingen van den heer Deterding in het Amerikaansche prospectus van uitgifte aandelen Koninklijke, waarin o.a. de meening wordt uitgesproken, dat de tegenwoordig behaalde resultaten aandeelhouders niet tegen zullen vallen, doch dat die na den oorlog allicht nog beter zullen worden. Vermeld zij nog, dat de Koninklijke Shell-groep haar belangen weer verder heeft uitgebreid door overneming van drie olie-maatschappijen, die in

één nieuwe onderneming met een kapitaal van f 72 miljoen zullen worden ingebracht. Aandeelen Perlak en Zuid-Perlak genoten eveneens eenige vraag tot hogere koersen. De jaarresultaten dezer ondernemingen zullen, naar uit de producties valt na te gaan, vrij bevredigend zijn. De Zuid-Perlak produceerde over 1916 14.608 Eng. ton petroleum tegen 11.463 over 1915, de Perlak 131.340 ton tegen 114.045, waaruit een royalty voortvloeit van f 328.351 tegen f 285.113 het vorig jaar.

Rubberfondsen waren over het algemeen bepaald willig. Amsterdam Rubbers stegen 9, Bandars 14%, Kendeng Lemboe's 18³/₄ pCt.

De vorige week noemden wij reeds eenige jaarproducties; in aansluiting daarbij volgen nu nog enkele andere:

	½ K.G. rubber.	
	1916	1915
Amsterdam Tapanoeli	132.800	74.156
Deli Batavia Rubber	543.000	263.500
Indische Rubber	214.056	35.659
Serbudjadi	321.517	233.982
Sumatra Rubber	239.400	122.400

Het gegronde vermoeden, dat nu vooreerst van vrede geen sprake meer is, heeft in de *scheepvaartafdeeling* een krachtig koersherstel te voorschijn geroepen. Het meest gewild waren Holland-Amerika-Lijn, die van 401 tot 424¹/₂ opkwamen, daarnaast Kon. Nederlandsche Stoomboot, die 12¹/₂ pCt. en Oostzee, die 14¹/₄ pCt. verbeterden.

Tabakfondsen werden gunstig beïnvloed door het bericht, dat de Sumatra-maatschappijen geen tabak meer vóór zullen verkoopen, doch den geheelen oogst ter inschrijving brengen, waardoor het gevaar vermindert, dat de prijzen door de Deutsche inkoopcentrale zullen worden gedrukt.

	6 Jan.	10 Jan.	13 Jan.	Rijzing of daling.
Koloniale Bank	158	156 ³ / ₄	156 ³ / ₄	— 1 ¹ / ₄
Ned.-Ind. Handelsbank	232	235	238	+ 6
Ned. Handel-Mij. resc.....	190	191 ³ / ₈	190	—
Alg. Ned.-Ind. El. Mij.....	141	144 ³ / ₄	144 ³ / ₄	+ 3 ³ / ₄
't Haantje Stoombierbrouw.	25	34 ⁵ / ₈	33 ³ / ₄	+ 8 ³ / ₄
Philips' Gloeilampenfabriek.	365	375	375	+ 10
Scholten's Aardappelmeeffab.	218	223 ¹ / ₂	226	+ 8
Wester Suikerraffinaderij ..	193 ³ / ₄	199	199 ³ / ₄	+ 6
Handelsvereniging Amsterd.	358	351 ¹ / ₂	347	— 11
Javasche Cultuur Mij.....	415	425	426	+ 11
Ned. Ind. Houtaankap.	138 ¹ / ₂	140	143	+ 4 ¹ / ₂
Bolang Mongondou	187	180	180	— 7
Redjang Lebong	150 ¹ / ₄	154	151	+ ³ / ₄
Pittsburgh Coal	42 ⁷ / ₈	46 ¹ / ₄	45	+ 2 ¹ / ₈
Geconsolideerde Holl. Petrol.	159 ¹ / ₄	164 ³ / ₈	171	+ 11 ³ / ₄
Koninklijke Ned. Petr.	524	524 ⁷ / ₈	528	+ 4
Perlak	56 ³ / ₈	59 ¹ / ₄	57 ¹ / ₂	+ 1 ¹ / ₈
North Caucasian	250 ³ / ₄	256	265	+ 14 ¹ / ₄
Orion	50	52 ¹ / ₄	52 ⁵ / ₈	+ 2 ¹ / ₈
Russian General Petr.	105	110	115	+ 10
Amsterdam Rubber.....	237	243 ⁷ / ₈	246	+ 9
Bandar Rubber	145 ⁷ / ₈	153 ³ / ₄	160 ¹ / ₂	+ 14 ⁵ / ₈
Kendeng Lemboe.....	225 ¹ / ₄	244	244	+ 18 ³ / ₄
Oost Java Rubber	251	254 ¹ / ₂	255	+ 4
Holland-Amerika-Lijn.....	401	411 ³ / ₄	424 ¹ / ₂	+ 23 ¹ / ₂
Kon. Holl. Lloyd.....	184	185 ³ / ₄	189 ¹ / ₄	+ 5 ¹ / ₄
Kon. Ned. Stoomboot.....	217	223 ⁷ / ₈	229 ¹ / ₂	+ 12 ¹ / ₂
Oostzee	294 ³ / ₄	305	309	+ 14 ¹ / ₄
Amsterdam-Deli	225 ¹ / ₂	230	235	+ 9 ¹ / ₂
Deli-Cultuur	185 ¹ / ₂	188 ⁷ / ₈	186 ¹ / ₂	+ 1
Deli-Langkat-Mij.....	342 ¹ / ₂	355	355	+ 12 ¹ / ₂
Senembah-Mij.	514	514	524 ¹ / ₂	+ 10 ¹ / ₂
West-Java-Thee	72 ¹ / ₂	76	76	+ 3 ¹ / ₂

De Amerikaansche afdeeling hier ter beurze was, in afwachting van de publicatie van het antwoord der Geallieerden, weinig opgewekt; naderhand kreeg een eenigszins betere stemming de overhand. Eenige teleurstelling ontstond evenwel toen bleek, dat Wallstreet op de bekende nota slechts matig heeft gereageerd, zoodat de omvang van zaken beperkt bleef en een deel van het koersherstel ten slotte weer verloren ging. De meeste fondsen sluiten zelfs nog beneden het niveau van de vorige week. Zeer onregelmatig was hier het verloop voor Anaconda's, die 177³/₄—173—177⁷/₈ golden. Hide & Leathers waren gedrukt, niettegenstaande de arbitrage steun verleende. Missouri's werden zonder bijzondere nieuwe aanleiding overwegend aangeboden, terwijl U. S. Steels slechts matig profiteerden van de nieuwe stijging in de hoeveelheid der onuitgevoerde bestellingen in December: 11.547.000 ton (v. m. 11.059.000; v. j. 7.806.000 ton). De

vaste houding in Wallstreet voor Pittsburgh Coals werd door onze markt niet geheel overgenomen. Levendige handel ontwikkelde zich in Maxwells, die opnieuw hooger golden, naar aanleiding van het bericht, dat binnen kort wederom een bedrag „Lappen” zal worden ingekocht.

	6 Jan. 10	Jan. 13 Jan.	Rijzing of daling.
American Beet Sugar.....	91	91 1/8	90 — 1
American Can.....	54	52	52 — 2
American Car & Foundry..	73 3/8	72 1/4	71 7/8 — 1 1/2
American Hide & Leather..	66 3/8	66 3/4	65 5/8 — 3/4
Anaconda Copper.....	177 3/4	173	177 7/8 + 1/8
Central Leather.....	93	94 1/2	92 — 1
Dominion Steel.....	70	69	68 3/4 — 1 1/4
Gulf States Steel.....	120	115	115 — 5
Studebaker.....	110	110	107 — 3
U. S. Steel.....	108 1/8	109 1/2	106 5/8* + 1/2
Atchison Topeka.....	103 1/4	104 11/16	105 1/2 — 2 1/4
Chicago Rock Island.....	29 1/4	30 3/8	29 3/4 + 1/2
Denver.....	18 11/16	18 1/4	18 1/4 — 7/16
Erie.....	34 1/2	34	32 15/16 — 1 9/16
Southern Pacific.....	98	97 7/8	96 1/4 — 1 3/4
Union Pacific Railroad....	149 1/2	148	145 1/2* — 2
Southern Railway.....	29 1/4	30	29 1/4 —
Int. Merc. Mar. afgest. aand.	30 7/8	30 1/2	29 3/4 — 1 1/8
Intern. Merc. Mar. pref. ..	87 3/8	85 3/8	82 13/16 — 4 13/16

* ex. div.

Te Londen is thans alle aandacht gevestigd op de nieuwe oorlogsleening, welke bedrag een record zal worden op het gebied van emissies. Dit mag reeds als vaststaande worden aangenomen uit hoofde der rechten van conversie in deze leening van in omloop zijnde oorlogswaarden, een som van méér dan twee milliard pond sterling betreffende, ongeacht de contante inschrijvingen. Bereids worden eenige geweldige inschrijvingen gemeld; zoo zou de Prudential Assurance Cy. voor £ 20 millioen hebben ingeschreven. Onafhankelijk van deze transactie worden met Amerikaanse bankiers onderhandelingen gevoerd over de opening van een crediet ad £ 60 millioen. De reeds eenigen tijd uitgesproken verwachting, dat de Engelsche bankdividenden gehandhaafd zullen worden, wordt bewaarheid. Althans keeren zeven van de voornaamste instellingen dezelfde dividenden uit als het vorig jaar, t.w.: Capital & Counties Bank: 14 pCt.; London City & Midland: 18 pCt.; London County & Westminster: 18 pCt.; London & South Western: 17 pCt.; National Provincial: 16 pCt.; Manchester & Liverpool: 17 1/2 pCt.; Union of London and Smiths: 10 pCt.

De hernieuwing van de ca. £ 8.000.000 6 pCt. Fransche schatkistwissels te Londen is een groot succes geworden, dank zij het feit, dat deze uitgifte plaats had op een oogenblik, dat groote geldruimte te Londen heerschte, door het stopzetten van alle regeringsemisies en het aflossen van Engelsche schatkistwissels. Ter beurze van Parijs bestond in verband met dit succes voor Fransche Rente een vastere stemming: 62—62,50 4 pCt. Spanje buitenland daalde aan de Seine van 105 tot 102,35.

Duitsche oorlogsfondsen, die den laatsten tijd zwak en onzeker waren in hun koersbewegingen verlaten de week in vrij willige houding, nu alles op een voortzetting van den oorlog wijst.

Voor het eerst sedert 16 November 1915 is te Berlijn wederom eens een officieele koerslijst gepubliceerd en wel tot grondslag voor de oorlogs- en vermogensbelasting. Wij ontleenen aan deze gegevens de noteringen van eenige bekende waarden:

	31 Dec. 1916	16 Nov. 1915	27 Juli 1914
3 % Rijsleening....	66,—	70,—	74,70
3 % Pruis. Consols..	67,60	70,—	74,70
4 % Russen 1902....	65,—	62,—	83,75
Baltimore & Ohio....	112,—	105,—	77,50
Hamb. Packetfahrt..	108,—	105,—	112,—
Nordd. Lloyd.....	99,—	90,—	93,—
Deutsche Bank.....	244,—	225,—	223,—
Bochumer.....	273,—	210,—	201,—
Gelsenkirchener....	197,—	160,—	165,—
Harpener.....	187,—	155,—	159,—
Laurahütte.....	189,—	140,—	133,25

Te New York werd de aandacht ter beurze eenigszins afgeleid door het onderzoek in zake de beschuldiging van regeeringsautoriteiten, die van hun voorwetenschap van Wilson's vredesnota zouden misbruik hebben gemaakt voor het op touw zetten van speculatiën. Later kregen eenige andere factoren invloed op de markt. De productie van de Anaconda over December bijv. maakte een gunstigen indruk: 29 millioen pond (v. m. 25 1/2 millioen); evenzoo de mededeeling, dat de Steel in Ohio 200 acres grond heeft aangekocht tot oprichting van een nieuwe fabriek, waaruit men afleidt, dat de directie de toekomst met vertrouwen tegemoet ziet.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

15 Januari 1917.

Tarwe. De algemeene positie van tarwe in de wereldmarkt is ongeveer onveranderd. De zichtbare voorraden in Noord-Amerika nemen geleidelijk af, doch dat dit gebeuren zou, was reeds geruimen tijd voorzien. De aanvoeren in de westelijke Noord-Amerikaanse markten waren belangrijk grooter dan de vorige week, doch nauwelijks de helft van hetgeen ze in het vorige jaar waren. De uitvoercijfers blijven nog zeer belangrijk ofschoon aanmerkelijk minder dan het vorige jaar.

Uit Canada wordt een belangrijk verhoogde raming van de opbrengst gemeld, die onder de omstandigheden zeer welkom is, want hoewel Australië over voldoende tarwe beschikt om het tekort van andere landen aan te vullen, is het onder de huidige omstandigheden een niet te onderschatten voordeel de benodigde tarwe van meer nabij gelegen landen te kunnen aanvoeren. Zuid-Amerika heeft de laatste weken op ruime schaal uitgevoerd, loch waar de nieuwe oogst zulke geringe resultaten opgeleverd heeft, zal men op groote verschepingen van daar niet al te veel mogen rekenen. De prijs van tarwe in de Zuid-Amerikaanse Republiek is dan ook scherp gestegen, terwijl het bovendien als zoo goed als zeker gemeld wordt, dat een uitvoerrecht van 5 pCt. op graan en zaad geheven zal worden. Daarbij wordt evenwel de waarde belangrijk lager aangenomen dan de tegenwoordige marktwaarde, zoodat gerekend op de tegenwoordige prijzen, het recht voor tarwe op ongeveer 3 1/2 pCt. uitkomt. De wereldverschepingen van tarwe, die waarschijnlijk aan den kleinen kant waren (precies zijn deze niet bekend wegens het ontbreken van het telegram uit Australië) waren voor het grootste deel bestemd voor Engeland en orders, zoodat er voor het Continent slechts een kleine hoeveelheid overblijft. Gedurende verscheidene weken was de verhouding juist omgekeerd en voor een enkele week kan men hieruit geen gevolgtrekkingen maken. De naar het Continent verscheepte hoeveelheden tarwe zijn in het laatste half jaar zeer ruim geweest, maar men heeft daarbij rekening te houden met de sterk vermeerderde behoefte in verband met de kleine eigen oogsten, zoodat groote Continentale voorraden toch zeer onwaarschijnlijk zijn.

In Engeland zijn de meelfabriekanten verplicht 5 pCt. meer meel uit tarwe te malen, waarvoor zij ook bloem van gerst, maïs, haver of rijst kunnen toevoegen. Dit zal natuurlijk de behoefte aan tarwe in Engeland belangrijk verminderen, doch indien dit voor een groot deel gaat ten koste van de beschikbare hoeveelheden veevoeder, zal deze maatregel in verband met het gebrek aan scheepsruimte ook een bedenkelijke zijde hebben.

Maïs. De berichten van Zuid-Amerika zijn niet gunstig. Droogte zou vooral in het noorden oorzaak zijn, dat ook de maïsogst niet groot schijnt te zullen worden. De verschepingen van Zuid-Amerika zijn zeer afgenomen en waar ook Noord-Amerika, in tegenstelling met de verwachting, nog steeds geen belangrijke rol speelt, is de totale hoeveelheid zeer onvoldoende. In Noord-Amerika blijven de markten vast gestemd, niettegenstaande de moeilijkheden met het vervoer naar de zeehavens en ofschoon de aanvoeren in de westelijke markten ruim zijn. De consumptie is blijkbaar groot en zonder twijfel zal men hierbij in aanmerking moeten nemen, dat in Noord-Amerika zeer veel maïs voor menscheijk voedsel gebruikt wordt, wat natuurlijk dit jaar, door de abnormale tarweprijzen in de hand gewerkt wordt.

Gerst. De verschepingen van dit artikel bleven klein en er is geen kans, dat dit aanzienlijk zal verbeteren. De toestand van de markt is dan ook zeer vast; goede soorten zijn zeer gevraagd en slechts weinig aangeboden. De moeilijkheden met het vervoer van gerst uit Californië blijven

voortduren en tengevolge hiervan is er in verschillende landen van Europa schaarschte aan gerst, geschikt voor mouterijen.

Haver. De verschepingen van haver van Noord-Amerika naar Engeland waren deze week van eenige meerdere beteekenis, doch aangezien Zuid-Amerika niets verscheppt, is het totaal der verschepingen slechts matig. De invoer van haver in Engeland heeft in het jaar 1916 ongeveer 20 pCt. minder bedragen dan in het voorafgaande jaar. Waarschijnlijk zal men in den eersten tijd "grootere vraag van Engeland ontmoeten.

De wereldverschepingen van Lijnzaad waren al zeer gering en tengevolge daarvan was de markt vast gestemd. In Engeland werden evenwel zoo goed als geen zaken gedaan, aangezien men vreest, dat de Regeering ook alle voederstoffen onder hare contrôle zal nemen en men er dus weinig voor voelt tot de huidige dure prijzen veel lijnzaad te koop. Het zal evenwel een moeilijke taak zijn voor de

Regeering om de hoeveelheid voederkoeken te vermeerderen, waar de aanvoer van oliehoudende zaden bezwaarlijk veel grooter te maken is.

Buitenlandsche granen in Nederland.

De aanvoeren van graan waren zeer klein gedurende de afgelopen week. Die van tarwe zal door de machinistenstaking wel niet veel verandering ondergaan, aangezien deze graansoort geheel met de Holland-Amerika-Lijn aangevoerd wordt en de staking zich niet tot de geregelde lijnen heeft uitgebreid. De aanvoer van voedergranen zal gedurende de eerste maanden zeer ten achter blijven. Het is dan ook te hopen, dat de staking der zeelieden geen verdere uitbreiding zal ondergaan, aangezien de toestand dan hoogst zorgelijk zou worden.

In Lijnzaad zijn wederom geen zaken tot stand gekomen, de importprijs verwijderd zich steeds verder van de hier bedingbare waarde, aangezien de olieprijs dalend is.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres *)		
	Tarwe Mei	Mais Mei	Haver Mei	Tarwe Februari	Mais Februari	Lijnzaad Februari
15 Jan. '17	184 1/2	98 1/2	57	14,45	9,80	24,10
8 „ '17	188 3/8	99 3/4	58 5/8	13,30 ³⁾	9,40 ³⁾	24,25 ³⁾
15 Jan. '16	127 1/2	78 7/8	50 1/4	9,25 ³⁾	5,35 ⁴⁾	12,25 ³⁾
15 Jan. '15	145	78	56 3/4	10,60	5,30	9,80
15 Jan. '14	92 3/8	65 7/8	39 3/8	8,45	4,97 ⁴⁾	11,95
20 Juli '14	82 ¹⁾	56 3/8 ¹⁾	36 1/2 ¹⁾	9,40 ²⁾	5,38 ²⁾	13,70 ²⁾

¹⁾ per Dec. ²⁾ per Sept. ³⁾ per Jan. ⁴⁾ per Mei.

* De noteeringen van Buenos Aires zijn van 4 en 11 Januari.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	15 Januari 1917	8 Januari 1917	15 Januari 1916
Tarwe	509,— ¹⁾	509,— ¹⁾	368,— ¹⁾
Rogge (No. 2 Western) ..	nom.	nom.	395,—
Mais (La Plata)	345,— ¹⁾	345,— ¹⁾	235,— ¹⁾
Gerst (46 lb. feeding)....	345,— ¹⁾	345,— ¹⁾	265,—
Haver (38 lb. white clipped)	19,— ¹⁾	19,— ¹⁾	13,40
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad..	200,— ¹⁾	200,— ¹⁾	150,50
Lijnzaad (La Plata).....	740,—	740,—	395,—

¹⁾ Regeeringsprijs.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor verbruik in Nederland.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	7-13 Jan. 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1916	7-13 Jan. 1917	Sedert 1 Jan. 1917	Overeenk. tijdvak 1917	1917	1916
Tarwe.....	7.127	27.312	31.368	—	—	—	27.312	31.368
Rogge	—	—	—	—	—	—	—	—
Boekweit	—	—	1.193	—	—	—	—	1.193
Mais	4.455	16.038	909	—	9.418	3.243	25.456	4.152
Gerst	—	2.608	2.827	—	—	—	2.608	2.827
Haver	—	—	1.252	—	—	—	—	1.252
Lijnzaad	—	—	—	—	3.145	3.625	3.145	3.625
Lijnkoek.....	—	5.950	6.650	2.632	2.632	—	8.582	6.650
Tarwemeel	1.005	1.745	—	—	—	—	1.745	—

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor België.

Tarwe	14.676	24.851	25.677	—	—	—	24.851	25.677
Mais	—	—	—	—	—	—	—	—

METALEN.

IJZER EN STAAL.

Engeland. Wederom is een week voorbijgegaan zonder dat er iets belangrijks voorviel. Er is dan ook weinig nieuws van eenig belang op het oog. Dit wil echter niet zeggen, dat er in den handel minder levendigheid heerscht dan in de laatste weken van het oude jaar, of dat de druk eenigermate is verminderd, deze is inderdaad heviger dan een maand geleden. Het bevredigende van den toestand is, dat er geen grens schijnt te zijn aan de hulpbronnen, die ontwikkeld kunnen worden om in de behoeften te voorzien wanneer deze zich uitbreiden en hogere eischen stellen.

De toestand in den haematiet-ijzerhandel is onveranderd en de behoefte is van grooten omvang. De operaties in de staalindustrie zijn buitengewoon levendig. Alle fabrieken zijn in vollen gang en goede vorderingen worden gemaakt met de pogingen om de productie te verhoogen. Het gebrek aan wagons is nog steeds een groot beletsel voor het prompte en geregelde vervoer van afgewerkte producten en in enkele fabrieken liggen vrij groote hoeveelheden ruw-ijzer opgestapeld. Er worden echter stappen gedaan om dit euvel te verhelpen.

Connal's Stocks van Cleveland ruw-ijzer verminderden tot 3.598 ton.

Duitschland. Er valt niets belangrijks te vermelden.

Amerika. In de betrokken kringen wordt groote aan-

dacht gewijd aan de kwestie omtrent een mogelijke verandering, die plotseling kan plaats grijpen in den tegenwoordigen toestand van de ijzer- en staalindustrie. De verbruikers van afgewerkt staal bekommerden zich weinig om de jongste gebeurtenissen in de politiek.

De productie van scheepsplaten en rails is geheel verkocht tot midden 1918. Het vraagstuk, hoe de werken van voldoende aanvoeren cokes te voorzien, is nog steeds onopgelost en houdt de aandacht der belanghebbenden nog altijd bezig.

Enkele fabrieken hebben hare hoogovens in werking gesteld, terwijl andere hen stopzetten.

De onuitgevoerde orders in de boeken der U. S. Steel Corporation omvatten een hoeveelheid van 11.547.000 ton aan het eind van December tegen 11.059.000 ton in November en 7.806.000 ton in het voorjaar.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	Ijzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
12 Jan. 1917..	nom.	130.-/-	184.10/-	30.10/-	45.10/-
5 „ 1917..	nom.	133.-/-	181.-/-	30.10/-	50.10/-
14 Jan. 1916..	78/3	85.-/-	173.5/-	29.5/-	88.-/-
15 Jan. 1915..	55/6	60.2/6	152.10/-	18.11/3	29.15/-
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

STEENKOLEN.

De afgelopen week stond geheel onder den invloed van de machinistenstaking, waardoor de totaal aanvoer van Engeland slechts 18.436 tons bedroeg.

Sedert dien is de machinistenstaking opgeheven en zijn bijna alle booten uitgegaan, doch er dreigt weer een nieuwe staking, ditmaal van de matrozen.

Prijzen bleven in Engeland vrijwel onveranderd; stoomkolen iets lager.

Van Duitschland bleef de aanvoer bij voortdurend gering.

KATOEN.**NOTEERINGEN VOOR LOCO-KATOEN.**

(Middling. Uplands.)

	12 Jan. '17	5 Jan. '17	29 Dec. '16	12 Jan. '16	12 Jan. '15
New York	18,15 d	17,90 c	17,25 c	12,50 c	8,— c
Liverpool	11,11 c	10,96 d	10,63 d	8,17 d	4,80 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '16	Overeenkomstige perioden	
	tot 12 Jan. '17	1915—'16	1914—'15
Ontvangsten Gulf-Havens..	3673	2734	1156
„ Atlant. Havens	1529	1546	1638
Uitvoer naar Gr. Britannië	1710	963	1254
„ „ 't Vasteland.	1324	1222	1130
„ „ Japan etc...	339	140	216

Voorraden in duizendtallen	12 Jan. '17	12 Jan. '16	12 Jan. '15
Amerik. havens.....	1489	1817	1075
Binnenland.....	1259	1191	890
New York	153	87	106
New Orleans	492	361	278
Liverpool	859	829	932

PETROLEUM.

(Ontleend aan den „Petroleum Review“.)

Londen, 5 „anuari 1917.

Petroleum. Geraffineerde petroleum vindt gereeden aftrek tegen vorige prijzen.

2e destillaat.....	1 s. 1 d.
Standard White	1 s. 1½ d.
Water White	1 s. 2½ d.

Smeeroliën. Er is sterke vraag naar loco-levering.

American pale	vanaf £ 22
American red	„ £ 22
American dark cyl....	„ £ 17
American filtered cyl..	„ £ 20

Stookolie en vethoudende oliën zijn niet officieel genoteerd.

Benzine. De markt is vast.

No. 1	2 s. 10 d.
No. 2	2 s. 9 d.
No. 3	2 s. 8 d.

Alle merken zijn in Schotland en Ierland 1 d. per gallon duurder.

Door de verbruiksbelasting dienen bovenstaande prijzen met 6 d. verhoogd te worden.

Terpentijn. Er gaat zeer veel om. Door de sterke vraag zijn de prijzen buitensporig hoog.

Amerikaansch-loco....	54 s. 6 d.
Op termijn	56 s. 3 d.

Paraffine. De loopende prijzen zijn;

Smeltpunt	140°	6 d.	} per lb.
„	130—132°	5 d.	
„	125—128°	4¾ d.	
„	118—120°	4½ d.	

Liverpool, 4 Januari 1917.

Petroleum-producten vinden flinken aftrek. Amerikaansch staat van 11 d. tot 1 s. per gallon genoteerd. Geen aanvoer van Russische olie op de markt.

Benzine wordt 2 s. 10 d. per gallon genoteerd (kleinhandelsprijs). Leveringen volgen moeilijk.

Bakou, 4 Januari 1917.

De markt voor ruwe olie is vast. Noteeringen staan op 45 kopeken per poed.

New York, 4 Januari 1917.

Geraffineerd in kisten.....	10,75 c.	} per gallon.
Standard White in vaten.....	8,35 c.	
Credit Balances	2,60 c.	
Pennsylvanian Crude	\$2,85 per vat.	

Philadelphia, 4 Januari 1917.

Standard White staat 8,35 c. per gallon genoteerd.

WOL.

In Engeland vindt de aanvoer van wol uit het nieuwe seizoen slechts op beperkte schaal plaats, zoodat de uitgeputte voorraden niet op peil kunnen worden gehouden. Dit feit beïnvloedt den omzet, die tevens beperkt blijft door de onzekerheid, die blijft aanhouden in zake de regeringsmaatregelen.

De markten in La Plata blijven zeer vast en de prima-soorten mérinos en crossbreds worden vlug verkocht. Het gerucht loopt dat de Argentijnsche regering zal overgaan tot het heffen van een uitvoerrecht van 5%. Meer dan de helft van de nieuwe wol kan als steeds geacht worden. De eerste openbare veiling van La Plata-wol zal dit jaar waarschijnlijk plaats hebben tegen het einde van de loopende maand of begin Februari.

Noteeringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
12 Januari 1917....	68	52	43½	36	31
5 „ 1917....	68	52	43½	36	31
14 Januari 1916....	43	36	32½	29	25

SUIKER.

De vaste stemming, waarmee onze *Bietsuikermarkt* eene week geleden sloot, werd gedurende de afgelopen week gehandhaafd. Januari-levering werd tot f 22¼ verhandeld, terwijl voor Maart-levering f 23¼ geboden werd met verkoopers niet beneden f 24,—. Groot was de omzet evenwel niet, daar men over het algemeen de nog steeds hangende regeringsbesluiten betreffende den uitvoer wil afwachten.

In Engeland zijn de prijzen reeds geruimen tijd onveranderd gebleven. De totale import van suiker in U. K. heeft gedurende de laatste jaren bedragen:

	1916	1915	1914	1913
	tons	tons	tons	tons
Ruwe suiker	1.129.881	987.618	1.137.893	1.060.100
Geraffineerd	411.373	517.394	902.449	931.197
Totaal	1.541.254	1.505.012	2.040.342	1.991.297

Hieruit blijkt, dat alleen de invoer van geraffineerde suiker sedert het uitbreken van den oorlog is achteruit gegaan, terwijl de Engelsche raffinaderijen blijkbaar op volle capaciteit hebben doorgewerkt.

Eenigen tijd geleden liet het zich aanzien, dat *Rusland* spoedig voor belangrijke kwantiteiten Java-suiker aan de markt zou komen, teneinde het tekort, ontstaan door de mindere uitlevering van den laatsten oogst, te dekken, doch transportmoeilijkheden en waarschijnlijk ook de lastige financieringskwestie staan voorloopig daaraan in den weg. Wel koopt Rusland reeds kleinere partijen geraffineerde suiker uit Japan en Amerika.

In Amerika fluctueerden de prijzen eenigszins, doch de algemeene stemming der markt blijft vast. Spot Centrifugals sloten evenals eene week te voren op 5,39 c. De ontvangsten der week bedroegen 14.000 tons, de versmeltingen 20.000 tons en de voorraad 53.000 tons tegen 75.000 tons verleden jaar.

[Cuba-statistiek:

	1916/17	1915/16	1914/15
Aanvoeren der week....	35.209	61.551	37.000 tons
Totaal sedert 1 Dec....	70.173	145.622	108.000 „
Werkende fabrieken....	111	135	113
Export der week.....	20.000	25.610	13.000 „
Totaal exp. sedert 1 Dec.	23.000	67.631	34.030 „
Exp. n. U.K. 1/1-18/12..	524.318	367.580	232.734 „
„ „ Frankrijk „ „	144.435	58.895	33.011 „
Voorraad op 8 Jan....	47.000	77.941	61.000 „
U.S. exp. graf. 1/1-27/12	649.406	367.166	168.559 „

Uit Java werd eene notering voor superieur oogst 1917 ontvangen tot f 13¼, doch bestaat noch bij verkoopers, noch bij verkoopers veel animo om tot zaken te komen.

Wij laten hier volgen eene specificatie van de afschepingen van Java van April tot einde September vergeleken met de twee voorafgaande jaren:

Destinaties	Oogst 1916	Oogst 1915	Oogst 1914
Nederland & id. f.o.	31.673	397	11 tons
Engeland	347.678	216.121	197.697 "
Frankrijk	47.969	72.863	7.505 "
België	—	—	851 "
Noorwegen	11.236	—	— "
Italië	13.151	—	— "
Suez	7.264	6.600	— "
Port-Said f.o.	9.763	33.472	35.554 "
Amerika (Atl.havens)	—	—	— "
Vancouver	6.000	—	— "
Singapore	28.923	27.392	36.618 "
China	3.503	12.437	11.111 "
Hongkong	68.925	87.510	68.078 "
Japan	36.594	40.728	58.458 "
Britsch-Indië	185.745	236.482	179.693 "
Australië	3.004	14.801	3.432 "
Siam	5.988	5.364	1.287 "
Diverse havens....	—	—	12 "
Totaal.....	807.416	754.167	600.307 tons

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Januari.	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Java: fob.	Americ. Granu- lated fob.	
12 Jan. 1917....	f 22 1/8	47/1 1/2	—	—	5,27 1/2
5 " 1917....	" 21 3/4	47/1 1/2	22/6	27/10 1/2	5,27
12 Jan. 1916....	" 24	40/6	20/3	22/3	4,52
12 Jan. 1915....	" 14 7/8	31/-	—	—	4,01 à 4,11
21 Juli 1914....	" 11 10/32	18/-	—	—	3,26

RUBBER.

De afgelopen week toont wederom geen noemenswaardige verandering in prijzen. Men probeerde van verschillende kanten de markt te drukken met het doel laag te kopen en slotnoteeringen zijn iets lager dan in de voorafgaande week.

Er is in den laatsten tijd op de Londensche markt sterk gespeculeerd, voornamelijk door outsiders, die niet in de gelegenheid waren in effecten en/of andere doelmatige markten te speculeeren, maar tot op zekere hoogte ook door kleine handelaars aldaar, die altijd met iedere prijsstijging medegaan en er weer uitspringen, zoodra de markt weder stilstand vertoont. In hoeverre al deze speculatieve koopen nu afgewikkeld zijn, valt moeilijk te beoordeelen, maar we veronderstellen wel, dat degene, die ze nu nog hebben, sterk genoege zijn om ze te houden tot prijzen weder noemenswaardig stijgen.

Zoo goed als alle speculaties vonden plaats op „Londen levering condities”, hetgeen natuurlijk geschiedt in de verwachting van het in den grond boren van schepen, die een grooten voorraad rubber in hebben. De markt op „F. O. B.” conditiën is daarentegen meer constant gebleven, b.v. men kon op deze condities tot 2/9 koopen, toen men voor „London delivery” 3/5 betaalde, terwijl het normale verschil de 3 d. niet te boven gaat.

De Plantage-Maatschappijen hebben gedurende de laatste prijsopdriving een gedeelte van hun 1917 productie verkocht, maar dit geschiedde slechts voor een klein gedeelte op London delivery condities, daar de maatschappijen bij voorkeur f. o. b. verkoopen. Het waren alleen de in verhouding te hooge noteeringen voor Londen levering, die eenige Maatschappijen er toe brachten op deze laatste condities te verkoopen.

Wij veronderstellen, dat in de eerste helft van December de Maatschappijen ongeveer 2000/3000 tons van de 1917 productie hebben verkocht en ruw geschat, denken wij, dat er tot nu toe in totaal 20.000/25.000 tons van den 1917-oogst vooruit is verkocht, hetgeen zeer weinig is, de grootere productie in aanmerking genomen.

Van de zijde der fabrikanten blijft sterke vraag voortduren, vooral van Amerika. Het is waar, dat de laatste gewoonlijk niet in een dalende markt koopen, maar het lijkt geen twijfel, dat het verbruik in Amerika in 1917 buitengewoon groot zijn zal en dat fabrikanten nog in het geheel niet dat gedeelte van hun verbruik hebben ingedekt, dat zij wenschten. Zij moeten natuurlijk hunne contracten voor de gefabriceerde artikelen ver vooruit afsluiten en moeten al-

tijd aanvoer hebben om hun fabriek aan den gang te houden. Zodoende zijn zij bij een stijgende markt, uit vrees hunne tekorten tot een nog hooger prijs te moeten indekken, genoodzaakt met groote kooporders in de markt te komen, hetgeen natuurlijk de prijzen nog meer beïnvloedt. Deze staat van zaken veroorzaakte b.v. de laatste prijsopdriving tot 3/5 en indien de markt nu weder vaster wordt en de prijzen iets oploopen, verwachten wij denzelfden aandrang om te koopen.

Slotnoteeringen der afgelopen week:

Prima Hevea Crepe en smoked Sheets:

	2/11	einde vorige week	3/- 1/2
Jan./Maart	2/11	—	—
April/Juni	2/10 3/4	—	3/-
Juli/Dec.	2/9	—	2/10 3/4
Hard cure fine Para 3/2 1/2	—	—	3/3 1/2

KOFFIE.

(Uit het Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

De markt is en blijft geheel onveranderd. Het weinige dat van Ned.-Oost-Indische koffie van tijd tot tijd aangeboden wordt, vindt gemakkelijk koopers tot prijzen die, al naar gelang van kwaliteit, in overeenstemming zijn met de noteeringen van ca. 100 c. voor Robusta en ca. 108 c. voor gewone Java. Wat de N. O. T.-soorten aangaat, zoo blijft daarvoor regelmatig vraag bestaan, doch is daarbij van handel geen sprake daar te weinig wordt doorgelaten. De noteering voor loco Superior Santos is 46 1/2 c.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
13 Jan. 1917	415.000	6600	3.128.000	—	12 1/8
5 " 1917	386.000	6600	3.033.000	6300	12 1/8 1/2
13 Jan. 1916	367.000	5575	2.584.000	5800	—
24 Juli 1914	353.000	4900	889.000	5700	16

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
13 Jan. 1917 ..	37.000	1.539.000	169.000	8.090.000
13 Jan. 1916 ..	47.000	2.293.000	314.000	9.183.000

Statistiek der firma G. Duuring & Zoon.

Zichtbare voorraad op 31 December, in duizenden balen.

	1916	1915	1914	1913	1912
Voorraad in Europa ..	3.832	3.530	4.333	7.275	6.223
Stoomend { Brazilië ..	615	1.355	1.012	995	1.217
n. Europa { Oost-Indië ..	?	119	—	42	64
{ Ver. Staten	—	5	40	19	9
	4.447	5.009	5.385	8.331	7.513
Voorraad Ver. Staten ..	2.518	1.983	1.506	1.709	2.430
Stoomend { Brazilië ..	883	576	501	501	420
naar { Oost-Indië ..	?	3	—	53	9
Ver. Staten	—	—	—	—	—
	7.848	7.571	7.392	10.594	10.372
Voorraad in Rio	417	423	482	438	276
" " Santos ..	2.957	2.249	2.186	2.563	2.751
" " Bahia ..	31	29	31	70	38
Totaal.....	11.253	10.272	10.091	13.665	13.437
Op 30 November	11.082	10.429	10.117	13.141	12.861
Op 1 Juli.....	7.091	7.538	11.289	10.275	10.965

TABAK.

In aansluiting bij het algemeene overzicht, in het vorige nummer opgenomen, volgen hier nu nog de mededeelingen betreffende de verschillende soorten tabak:

Sumatra. Toen op 17 Maart de inschrijvingen begonnen, bleek het reeds spoedig, dat men te doen had met een zeer goeden oogst. Over het geheel was het een goedsoortig rijp gewas, dun van blad en goed van brand; alleen de kleuren lieten gedeeltelijk wel wat te wenschen over; deze neigden doorgaans meer naar het lichtbruine, iets roodachtige dan naar het heldervale, terwijl ook wel wat miskleur voorkwam.

Het zandblad toonde eveneens dit verschijnsel en fancy-

kleuren kwamen hierbij slechts in een beperkt kwantum voor; overigens muntte ook deze tabak uit door rijpheid, goede brand en kwaliteit.

Ook het topblad viel in verhouding buitengewoon goed uit, lichtsoortig en rijp, zoodat de vette zware tabak van andere jaren in het geheel niet voorkwam.

Voor Amerika leverde deze oogst een flink kwantum zeer passende tabak en de Amerikaansche koopers bleven dan ook tot het eind der campagne sterk in de markt; tot eind Juli werden in de inschrijvingen circa 26.000 pakken voor dit doel gekocht. Naar Amerika verscheept werden tot eind November circa 30.000 pakken, tegen 18.000 pakken in 1915 en 39.500 pakken in 1914.

Het feit, dat Duitschland voor de fancy-merken niet geheel de vorige prijzen betaalde, werd ruimschoots genivelleerd door de voor Amerika aangelegde cijfers en meer nog door de enorme prijzen het geheele jaar door voor de mindere partijen betaald.

Ook de regie-koopers kochten zeer belangrijke posten.

Het kwantum, dat bij inschrijving verkocht werd, was kleiner dan gewoonlijk, omdat behalve de bovenvermelde September-afdoening verschillende importeurs reeds in het midden der zomer-campagne het restant van hun oogsten uit de hand verkochten. Tot eind Juli waren verkocht 203.408 pakken tot circa 192 cts., terwijl de geheele oogst geleverd heeft 233.008 pakken, verkocht tot het recordcijfer van 178 cts., tegen 246.543 pakken tot 93 cts. in 1915.

De nieuwe oogst wordt geschat op circa 237.000 pakken; deze is geplant op 30.300 velden, tegen de voorafgaande (welke ruim 11 picol per veld geleverd heeft) op 29.200 velden, zoodat het rendement van den nieuwen oogst eveneens gunstig belooft te zijn.

Java speelde ook dit jaar weder een zeer belangrijke rol; het kwantum van den oogst bedroeg niet minder dan 787.028 pakken, dus beduidend meer dan het jaar te voren, toen de oogst 491.000 pakken opleverde.

Het verschil met de laatste jaren vóór den oorlog is echter niet zoo groot, want oogst 1911 leverde 708.149 pakken en oogst 1912 693.361 pakken.

De opbrengstrijzen van den oogst bedroeg in doorsnede $57\frac{1}{2}$ cts. tegen $33\frac{1}{2}$ cts. verleden jaar; het waardebedrag is gestegen tot bijna tachtig miljoen gulden.

Stond men aan het eind van verleden jaar, toen door het vrijkomen der Amerikaansche soorten de Javamarkt plotseling een scherpe daling had ondergaan, voor de vraag hoe de prijzen zich verder zouden ontwikkelen, het antwoord hierop liet niet lang op zich wachten. Reeds in de Januari-inschrijvingen bleek het, dat men het flauwste moment achter den rug had en sinds dien zijn de prijzen tot de vacantie voortdurend stijgende gebleven.

Een geluk was het, dat men ook hier te doen had met een buitengewoon goeden oogst, zoowel van het blad als van de krossoks; deze omstandigheid heeft het menigen fabrikant althans wat gemakkelijker gemaakt over de exorbitante prijzen heen te stappen.

Over het geheel was het een uitmuntend lichtsoortig rijp gewas, dun van blad en zeer voordeel in de bewerking; de oogst leverde dan ook in verhouding een veel grooter kwantum omblad dan gewoonlijk.

Een gevolg hiervan was een voortdurende vraag naar binnengoed, met een stijging der prijzen hiervoor, welke het verschil met die voor omblad betaald, bijna geheel wegvaagde.

Ook voor sigaretten werd, in verband met de schaarschte aan Grieksche en Turksche soorten, veel meer dan anders gekocht.

Van dezen oogst blijven nog onverkocht 19.285 pakken, terwijl van den nieuwen oogst, door de moeilijkheden bij den aanvoer, thans nog niets verkocht is, tegen 74.202 pakken verleden jaar terzelfder tijd.

Nu de Nederl. Regeering ook van de Indische booten het overgrootste deel der laadruimte voor voedingsartikelen gereserveerd heeft, zooals van de Amerikaansche booten reeds lang het geval was, laat het zich aanzien, dat voorloopig de aanvoeren nog wel beperkt zullen blijven.

In tegenstelling met de eerste berichten omtrent den nieuwen oogst, welke eerder van te weinig regen gewag maakten, moet het latere deel van den oogst door te veel regen geleden hebben, waardoor o.a. het kwantum van den Bezoekie-naoogst veel kleiner geschat wordt dan verleden jaar.

Borneo. Van deze soort was het kwantum weder kleiner dan verleden jaar n.l. 8631 tegen 14.942 pakken; ook hiervan kwamen verschillende goedsortige rijpe kwaliteitspartijen, met gedeeltelijk mooie matbruine kleuren voor; het overgrootste deel bestond echter uit bruine tabak, in hoofd-

zaak slechts voor omblad geschikt, terwijl bovendien de bladverhouding dikwijls zeer ongunstig was.

Ook deze tabak, niettegenstaande een deel daarvan op N.O.T.-conditiën verkocht werd, profiteerde ruimschoots van de gunstige marktstemming; de doorsneeprijs van den geheelen oogst (145 cts. tegen 59 cts. verleden jaar) was dan ook in verhouding zeer bevredigend.

De Noord-Amerikaansche tabak wordt bijna uitsluitend ondershands verhandeld, zoodat omtrent de aanvoeren hiervan juiste cijfers ontbreken; de zaken hierin werden het geheele jaar zeer belemmerd door het gebrek aan scheepsruimte.

Van Seedleaf werden in inschrijving verkocht 5076 kisten.

Ook van de Zuid-Amerikaansche soorten, waarvan de aanvoeren belangrijk grooter waren dan anders, werd slechts een deel bij inschrijving verkocht, n.l. 67.000 balen Braziel, 65.000 balen Domingo, 14.000 seroenen Havana, 6413 balen Paraguay, 4000 balen Columbia, 3000 balen Mexico, 9500 balen Venezuela en 500 balen Rio Grande.

Van Manila werden met groote moeite en tot zeer hooge vrachten eenige grootere partijen aangevoerd en ondershands verkocht; bij inschrijving kwamen slechts 545 balen.

Van Grieksche soorten kwamen alleen in het begin van het jaar eenige ladingen aan, welke gedeeltelijk direct verkocht werden, terwijl enkele partijen, welke de importeurs aangehouden hadden, in den loop van het jaar (toen verdere aanvoeren geheel uitbleven) tot fabelachtige prijzen afgedaan werden.

In Engelsch-Indische tabak werden grootere zaken dan gewoonlijk gedaan; deze hadden echter, mede in verband met de verlaging via Engeland, ook in hooge mate door de verscheppingsmoeilijkheden te lijden.

VETTEN EN OLIËN.

Oleo-Margarine. Het aanbod was deze week iets ruimer tot eenigszins lagere prijzen.

De offerten op Januari/Februari-aflading luiden f 135,— voor „Choiceest” en f 132,— voor 2e qualiteit. Tot deze prijzen bestaat er nog geen kooplust.

Oleo-Stearine. Noord-Amerikaansche merken werden — op Januari/Februari-aflading — tot f 94½ en f 96,— gedaan.

Premier-Jus onveranderd.

De offerten luiden:

	Noord-Amerikaansche 1e qualiteit	.....	f 126,—
	„ „ 2e „	.....	„ 121,—
	Zuid-Amerikaansche 1e „	.....	„ 110,—
	„ „ 2e „	.....	„ 107,—
	„ „ 3e „	.....	„ 104,—

Neutrallard. Prima merken worden op Januari/Februari-aflading tot f 117,— en hooger aangeboden. Biedingen van f 115,— zijn naar Amerika geseind.

Imitatie-Neutrallard wordt tot f 114,—/116½ aangeboden, zonder koopers te vinden.

Katoenzaadolie. Er was slechts een offerte aan de markt van Boterolie tot \$13¼ per 100 lbs. f.o.b. New York; hierop is een bod van \$15½ c. f. (hetgeen uitkomt op f 88/87,— franco wal hier) naar Amerika geseind.

Loco Boterolie noteert f 90,— tot f 95,—.

Geraffineerd Cocosvet. Noteering f 87,— voor promptelevering.

COPRA.

De markt voor dit artikel bleef zeer vast gestemd en was de omzet weder zeer belangrijk. Java f. m. s. werd regelmatig tot f 47½ gedaan, Molukken telquel f 46½.

Ceylon cif. Londen £ 45.5.— en cif. Marseille £ 49.— (verkoopers).

NOTEERINGEN.

	Java f. m. s.	
	13 Januari 1917.....	f 47½
	6 „ „ 1917.....	„ 47½
	13 Januari 1916.....	„ 37½
	13 Januari 1915.....	„ 45½
	20-25 Juli 1914.....	„ 28¾

N. O. T.-condities.

VERKEERSWEZEN.

BEVRACHTINGEN.

13 Januari 1917. Van Noord-Amerika waren de vrachten voor neutrale schepen wederom hooger; naar Fransche Westkusthavens werd op de net form 155/— betaald, naar Cete 30/— per quarter, en voor kolen naar Zuid-Amerika 90/—.

Voor erts en salpeter transporten naar Engeland werden Britsche vaartuigen opgenomen tot door de regeering vastgestelde vrachten.

Teneinde in het vervolg een betere controle te verkrijgen over de bevrachting van onzijdige vaartuigen naar of van Entente landen hebben de geallieerden verkrijging van vergunning verplichtend gesteld voor het afsluiten van dergelijke ruimte. Voor bevrachting van Entente schepen werden eveneens nieuwe voorschriften uitgevaardigd.

De bevrachting van kolen tot de vastgestelde maximumvrachten schijnt niet het gewenschte resultaat gehad te hebben; neutrale reeders beschouwen die vrachten als te laag, omdat ze in enkele gevallen verliesbrengend geweest moeten zijn, en zijn van meening, dat de tarieven verhoogd moeten worden met ca. 10/— voor Fransche Westkusthavens en 20/— à 25/— voor Middellandsche Zeehavens. De betreffende havens werden dan ook zoo veel mogelijk vermeden; een aantal bevrachters zag zich, teneinde met verschepingen te kunnen doorgaan, genoodzaakt schepen in huur te nemen tot prijzen, welke belangrijk duurder uitkwamen dan de maximum-vrachten.

Naar Nederland ging, behoudens eenige bevrachtingen van Noord-Amerika voor de Relief, niets om.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
8/13 Jan. 1917	—	—	f 17,—	—	—	130/—
1/6 „ 1917	—	—	—	—	—	—
10/15 Jan. 1916	—	—	f 9,60	15/7 1/2	f 63,—	150/—
11/16 Jan. 1915	—	—	11/—	7/6	82/—	60/—
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 1/4	1/11 1/4	12/—	12/—

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijn- stullen)	Holland (pitch- pine)	Engeland (pitch- pine)
8/13 Januari 1917 ..	—	—	—	—
1/6 „ 1917 ..	—	—	—	—
10/15 Januari 1916 ..	—	—	—	450/—
11/16 Januari 1915 ..	—	—	—	150/—
Juli 1914 ..	f 12,—	24/6	75/—	77/6

1) Per zeilschip.

ERTS.

Data	Bilbao Middles- bro'	Cartha- gena Middles- bro'	Grieken- land Middles- bro'	Poti Middles- bro'
8/13 Januari 1917 ..	20/-	21/6	—	—
1/6 „ 1917 ..	—	—	—	—
10/15 Januari 1916 ..	21/6	20/-	—	—
11/16 Januari 1915 ..	12/6	14/-	—	—
Juli 1914 ..	4/3	5/4 1/2	5/9	8/8

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bor- deaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotter- dam	Cron- stadt
8/13 Jan. 1917	—	—	82/6	—	—	—
1/6 „ 1917	—	—	—	62/-	f 8,—	—
10/15 Jan. 1916	fr 40,—	70/-	80/-	39/6	„ 5,50	—
11/16 Jan. 1915	„ 18,50	27/6	30/-	25/-	„ 6,—	—
Juli 1914	„ 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Birma West Europa (rijst)	Vladivo- stock West Europa	Chili West Europa (salpeter)
8/13 Januari 1917 ..	—	—	—	155/-
1/6 „ 1917 ..	—	—	—	—
10/15 Januari 1916 ..	120/-	145/-	—	125/-
11/16 Januari 1915 ..	37/6	50/-	65/-	32/- 1)
Juli 1914 ..	14/6	16/3	25/-	22/3

BINNENVRACHTEN.

Tengevolge van de stagnatie in het scheepvaartbedrijf waren de aanvoeren in de afgelopen week zeer gering. De binnenvrachten bleven nochtans op hetzelfde peil, hetgeen te verklaren is door het steeds duurder worden van het sleeploon en materialen.

VRACHTEN TE ROTTERDAM.

(in Gld. per 2000 K.G.)

Data	Erts nr. Ruhrhavens		Massale goed. Boven- rijn	Waterstand
	1/4 lostijd	1/2 lostijd		
8-13 Januari 1917 ..	—	—	—	hoog
1-6 „ 1917 ..	—	—	—	zeer hoog
10-15 Januari 1916 ..	0,35	0,45	—	hoog
11-16 Januari 1915 ..	0,22 1/2	0,32 1/2	—	gunstig
20-24 Juli 1914 ..	0,60	0,70	1,05	gunstig

ADVERTENTIËN

WEISE & Co. ROTTERDAM
AMSTERDAM

Import van en Handel in
OVERZEESCHE PRODUCTEN
speciaal RUBBER, GUTTA-PERCHA en BALATA

VAN RIJN & Co
UTRECHT — POSTBUS 40

EENIGE FABRIKANTEN
VAN DE UTRECHTSCHÉ

FIJNE TAFELMUSTERD

INCASSO-BANK AMSTERDAM ROTTERDAM ALMELO
LEUVEHAVEN 103

Volgestort Kapitaal f 8.000.000,— Reserve f 1.341.000,—

DEPOSITO'S
INCASSEERINGEN OP BINNEN- EN BUITENLAND
AAN- EN VERKOOP VAN VREEMDE VALUTA'S

EFFECTEN EN COUPONS
OPEN EN GESLOTEN BEWAARNEMING
SAFE-DEPOSIT

GEBR. VAN UDEN
ROTTERDAM - AMSTERDAM - ZAANDAM

Reeders en Cargadoors
Bevrachtingsagenten - Expeditieuren
KOOP en VERKOOP VAN SCHEPEN
Telegram-Adres: „VANUDEN”

J. & J. M. VOORHOEVE
Makelaars in Assurantiën
Anno 1836

ROTTERDAM

GEBROEDERS CHABOT ROTTERDAM

KASSIERS en MAKELAARS in ASSURANTIËN.

Deposito's. — Rekening-Courant. — Franco Chèque-Rekening.
Aan- en Verkoop van Wissels op het Buitenland. — Aan- en Ver-
koop van Fondsen. — Bewaarneming en Administratie van Effecten.

Oorlogs-, Transport-, Casco-, Brand-, Diefstal- e.a. verzekeringen
van elken aard.

NIEUWE BERGING-MAATSCHAPPIJ - MAASSLUIS OPGERICHT 1887

Contracteeren voor het lichten en bergen van gezonken schepen
en ladingen, op de rivieren en buitengaats.

Belasten zich met het instellen van duikeronderzoek; het opruimen
van wrakken enz. door middel van springstoffen; het uitvoeren
van pompwerken, waaronder het zuigen van erts en granen.

Holland-Canada Hypotheekbank — 's-Gravenhage

Uitstaand bedrag Pandbrieven ruim f 12.000.000,—

5 pCt. Pandbrieven tegen den koers van 100 pCt.

Rotterdamsche Scheepshypotheekbank

GEVESTIGD TE ROTTERDAM

Kapitaal f 1.500.000,—, waarvan geplaatst f 1.000.000,—

COMMISSARISSEN:

- Mr. Th. A. FRUIN, advocaat, Rotterdam, Voorzitter.
A. GLEICHMAN, lid der firma M. van Marle, Rotterdam, Vice-Voorzitter.
Mr. J. COERT, advocaat, Rotterdam, Secretaris.
Mr. J. B. VAN BERCKEL, directeur der 's-Gravenhaagsche Crediet-Vereeniging en Deposito-Kas, 's-Gravenhage.
D. G. VAN BEUNINGEN, directeur der Steenkolen-Handelsvereeniging, Rotterdam.
Z. W. C. DEKKERS, reeder en cargadoor, lid der firma Erhardt & Dekkers, Rotterdam.
J. VAN DER GIESSEN, dir. der N.V. C. v. d. Giessen & Zonen's Scheepswerv., te Krimpen a/d. IJssel, wonende te Rotterdam.
J. B. A. JONCKHEER, directeur der Stoomvaart-Maatschappij „Nederland", Amsterdam.
Mr. K. P. VAN DER MANDELE, directeur der Rotterdamsche Bankvereeniging, Rotterdam.
J. MEES Mzn., scheepsbouwmeester, handelende onder de firma Bonn & Mees, Rotterdam.
Phs. VAN OMMEREN Jr., cargadoor en reeder, lid der firma Phs. van Ommeren, Rotterdam.
J. RYPPERDA WIERDSMA, directeur der Holland-Amerika-Lijn, Rotterdam.

Directeur: Mr. W. C. MEES.

De Directie der ROTTERDAMSCHER SCHEEPSHYPOTHEEKBANK bericht, dat de
INSCHRIJVING op

500 Aandeelen, elk groot f 1000,—

waarop te storten 10 pCt., is opgesteld tot en met

VRIJDAG 19 JANUARI 1917

ten kantore der BANK en bij de ROTTERDAMSCHER BANKVEREENIGING te ROTTERDAM,
AMSTERDAM, 's-GRAVENHAGE, alwaar prospectussen en inschrijvingsbiljetten verkrijgbaar zijn.

ROTTERDAM, 12 Januari 1917.

Zooeven verscheen bij onze firma:

Corporation Finance in Holland

A study on Corporate Legislation with a translation of the Dutch Code of Commerce, and other laws by

Dr. W. TH. E. VAN HOORN

Prijs f 3,—, per post f 3,10

's-Gravenhage W. P. VAN STOCKUM & ZOON

Accountantskantoor

James Polak

(Lid Ned. Acc. Verg.)

POSTHOORNSTEEG 7B

ROTTERDAM.

Nijgh & Van Ditmar's

Uitgevers-Maatschappij

Wijnhaven 111-113 — Rotterdam

Telefoon 7841-7842-7843

Belast zich met 't verzorgen van uitgaven en tijdschriften op elk gebied

DE TWEEDE NORTHWESTERN AND PACIFIC HYPOTHEEKBANK

TE AMSTERDAM

De Bank geeft uit:

5 pCts. Pandbrieven à 99 %

verkrijgbaar bij de firma VAN LOON & Co.

Nederlandsche Bank voor Russischen Handel

BANQUE NÉERLANDAISE POUR LE COMMERCE RUSSE

Kapitaal 5.000.000 Roebels

Kantoor: 20 NEWSKY PROSPECT PETROGRAD
Telegramadres: NEDRUSBANK

De Bank neemt gelden à deposito en in rekening-courant, en verricht alle soorten wissel- en bankzaken

Voor inlichtingen kan men zich wenden tot alle kantoren van de NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ de TWENTSCHE BANKVEREENIGING

zoomede tot de heeren HOPE & Co., Amsterdam

„ „ LIPPMANN ROSENTHAL & Co., „

„ „ R. MEES & ZOONEN, Rotterdam

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

HOUTHANDEL V/H. ALTIUS & Co.

(A.o. 1908)

GEVESTIGD TE AMSTERDAM.

Kapitaal groot f 5.000.000,— Nominaal,

verdeeld in f 1.500.000,— 6 pCt. Cumulatief Preferente à f 1000,— elk en f 3.500.000,— Gewone Aandeelen à f 1000,— elk, waarvan geplaatst 640 6 pCt. Cumulatief Preferente en 1200 Gewone Aandeelen.

COMMISSARISEN:

W. KORTHALS ALTES, Korenfactor en Directeur der N. V. Maatschappij tot Exploitatie van Graansilo's en Pakhuizen, Voorzitter	te Amsterdam.
G. VAN DER HORST Hzn., Oud-Graanhandelaar te Amsterdam, Gedelegeerd-Commissaris	„ „
H. A. G. BENSMAN, Lid der firma Jarman & Zoonen te Amsterdam en te 's-Gravenhage	„ Hilversum.
G. C. B. DUNLOP, Makelaar	„ Amsterdam.
Mr. CHR. P. VAN EEGHEN, Lid der firma Van Eeghen & Co.	„ „
Ir. C. G. J. W. KOOPMAN, Districts-Ingenieur bij de Maatschappij tot Expl. van Staatsspoorwegen	„ 's-Gravenhage.
S. C. KLATTE, particulier	„ Baarn.

DIRECTEUREN:

J. GEORGE KOOPMAN Jr. D. KOOPMAN. L. DE VRIES.

UITGIFTE VAN f 736.000,— GEWONE AANDEELEN

elk groot f 1000,—, luidende aan toonder, tot den koers van 117 pCt.

(ten volle deelende in de winst over het boekjaar 1 Juli 1916—30 Juni 1917) met recht van voorkeur aan Aandeelhouders.

De Aandeelen, waarvoor geen recht van voorkeur mocht zijn uitgeoefend, worden aan de vrije inschrijvingen zooveel mogelijk pondspondsgewijze toegewezen.

De ondergeteekenden berichten dat zij op

VRIJDAG 19 JANUARI 1917

van 9 uur des voormiddags tot 4 uur namiddags

te hunne kantoren inschrijvingen aannemen op bovengenoemde aandeelen.

PROSPECTUSSEN en INSCHRIJVINGSBILJETTÈN zijn te hunne kantoren op aanvraag verkrijgbaar.

AMSTERDAM, 15 Januari 1917.
's-GRAVENHAGE,

JARMAN & ZOONEN.
DUNLOP & Co.